

अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग

अमेरिकाको स्थान लिने प्रयासमा चीन

राष्ट्रपतिमा डोनाल्ड ट्रम्प दोहोरिपछि अमेरिकाले लिँदै आएको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको नीति बदलेको छ । यसबाट प्रभावित अविकसित र अल्पविकसित मुलुकलाई सहयोग गर्ने नीति चीनले लिन खोज्दै छ

विवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ फागुन ।

सरकार आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट निर्माणको गृहकार्यमा जुटेको छ । तर, आन्तरिक गृहकार्यमा स्रोतको अभाव रहेको भनेर सरकारी अधिकारीहरू चिन्ता प्रकट गरिरहेका छन् । यस्तो चिन्ता गर्नुको कारण हो- घट्दो वैदेशिक सहायता र वैदेशिक सहयोगबारे अमेरिकाले बदलेको नीति ।

राष्ट्रपतिमा डोनाल्ड ट्रम्प दोहोरिपछि अमेरिकाले लिँदै आएको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको नीति बदलेको छ । गत २० जनवरीमा राष्ट्रपतिको शपथ लिएलगत्तै ट्रम्पले विभिन्न कार्यकारी आदेशमा हस्ताक्षर गरेका थिए । ती आदेशमध्ये केही वैदेशिक अनुदान रोक्नेसँग सम्बन्धित छन् ।

व्यापारी एलन मस्कको नेतृत्वको प्रशासनिक दक्षता विभाग (डीओजी)ले नेपाल, भारत, बंगलादेशलगायत विश्वका धेरै देशलाई दिँदै आएको अनेक शीर्षकको सहायता रोक्नेको छ । डीओजीले नेपाललाई जैविक विविधता संरक्षण गर्न र वित्तीय संधीयताका लागि दिँदै आएको सहयोग रकम रोक्नेको छ ।

डीओजीले नेपाललाई वित्तीय संधीयताका लागि र जैविक विविधता संरक्षणका लागि सहयोग दिँदै आएको थियो । यसलाई अमेरिकाले रोक्नेपछि नेपालको आगामी आर्थिक वर्षका बजेट निर्माणकै विषयसमेत प्रभावित हुने अवस्था आएको हो ।

नेपालमा उत्पादन विद्युत् बाध्य मुलुकबाट बेच्नेगरी अगाडि बढेको महत्त्वाकांक्षी योजना ट्रान्समिसन लाइनसँग सम्बन्धित परियोजनासमेत अमेरिकी नीतिका कारण अब के हुने

भन्ने अन्योल सिर्जना भएको छ । अमेरिकी सहयोग परियोजना मिलेलिनियम च्यालेन्ज कम्पाक्ट (एमसीसी) अन्तर्गत संचालित परियोजना आफैँ अगाडि बढाउनुपर्ने बाध्यता नेपाल

एकातिर यूएसएआईडीले नेपालमा संचालित कार्यक्रमहरू स्थगित गरेको पत्र नेपाल सरकारलाई पठाएको छ । अर्कातिर यही समयमा यूएसएआईडीअन्तर्गतका कार्यक्रमसँग मिल्दोजुल्दो योजनामा सहयोग गर्नेगरी चीनसँग सम्झौता हुँदै छ । यसलाई परराष्ट्र मामालाका जानकारहरू अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगमा अमेरिकाले स्थान चीनले लिन खोजेको रूपमा लिन सकिने बताउँछन्

सामु रहेको छ । नेपालको बजेटको ठूलो हिस्सा वैदेशिक साहायतासँग सम्बन्धित रहने गरेको छ । नेपाललाई सहयोग गर्नेमध्ये महत्त्वपूर्ण देश अमेरिका हो । तर, अमेरिकाले नै वैदेशिक सहायता रोक्ने भएपछि नेपाल जस्ता अविकसित र अल्पविकसित देश प्रभावित हुने भएका हुन् किनभने अमेरिकाले वैदेशिक सहायताअन्तर्गत विश्वका धेरै देशलाई

बजेट दिँदै आएको थियो । अमेरिकाले वैदेशिक साहायता रोक्ने भएपछि यसबाट प्रभावित अविकसित र अल्पविकसित मुलुकलाई सहयोग गरेर आफ्नो प्रभाव बनाउने नीति चीनले

हस्ताक्षर भएको हो । यो सम्झौतामा चीनका तर्फबाट जातीय आयोगका अध्यक्ष एवं मन्त्री फान यु र नेपालका तर्फबाट जनजाति आयोगका अध्यक्ष रामबहादुर थापा मगरले हस्ताक्षर गरेका छन् ।

चीनसँग भएको यो सम्झौताको प्रकृत युनाइटेड स्टेट्स एजेन्सी फर इन्टरनेसनल डेभलपमेन्ट (यूएसएआईडी)सँग मिल्दोजुल्दो छ । अमेरिकाले १९५१ देखि संचालन गर्दै आएको यूएसएआईडीअन्तर्गत कार्यक्रम र परियोजना नेपालमा त्यसबेलादेखि नै संचालित थिए । तर, अमेरिकाले यो पनि बन्द गर्ने नीति लिएको छ । यसबाट नेपाल प्रभावित बन्दै छ किनभने सन् २०२३ देखि २०२९ सम्मका लागि यूएसएआईडीले नेपालमा धेरै कार्यक्रम अघि बढाउनेगरी सम्झौता भएको थियो ।

सरकार र यूएसएआईडीबीच भएको विकास लक्ष्यसम्बन्धी सम्झौता अनुसार ६६ करोड अमेरिकी डलर >>> पृष्ठ २ मा

‘कोमा’मा कांग्रेसका भ्रातृ संगठन

पार्टीले निर्देशन समिति बनाएर गिठलेवासी दिष्टपछि केही संजानको अधिवेशन सकिनेको छ भने राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक अर्पा संघको अधिवेशन चैतको पहिलो हप्तामा सक्नेगरी प्रक्रिया अघि बढेको छ

■ मधु आचार्य
केन्द्रीय सदस्य
नेपाली कांग्रेस

निर्देशन समिति आइपछि मात्र महाधिवेशन लक्षित गतिविधि अघि बढाउनु भन्ने पार्टीबाटै निर्देशन आएका कारण महाधिवेशन केही ढिला हुने अवस्था पुगेको हो तर अब महाधिवेशन रोकिदैन

■ उषा राउत मिश्र
अध्यक्ष
नेपाल महिला संघ

जीवन शर्मा/मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ फागुन ।

आफूलाई लोकतान्त्रिक शक्तिका रूपमा दाबी गर्ने संसदको पहिलो राजनीतिक दल नेपाली कांग्रेसले भ्रातृ संगठनहरू तदर्थवादमै अल्फाएर ‘कोमा’मा पुऱ्याएको छ । वर्षौंदेखि तदर्थवादको सिकारले ‘कोमा’मा पुगेका भ्रातृ संगठनहरूको महाधिवेशन अझै पनि नेताहरूकै कारणले रोकिँदै आएको हो ।

पार्टीका भ्रातृ संगठनलाई विधि र विधानभन्दा पनि गुटगत स्वार्थ र तदर्थवादमा संचालन गर्ने यो वा त्थो बहानाले निरन्तरता पाउँदा कांग्रेसका प्रमुख भ्रातृ संगठनहरूको महाधिवेशन वर्षौंदेखि हुन नसकेको नेताहरूले स्वीकार गरेका छन् ।

पार्टीको मेरुदण्डका रूपमा रहेका भ्रातृ संगठनको महाधिवेशन समयमै नहुँदा पार्टीलाई बलियो बनाउन र युवा, विद्यार्थी, महिला, किसानहरूमा ऊर्जा थप्न सकेको छैन । भ्रातृ संगठनहरूको महाधिवेशन वर्षौंसम्म नभएँ पार्टीमा नवप्रवेशीहरूको कमी हुने र पार्टीलाई विभिन्न क्षेत्र तथा समुदायमा जागृत गराउन कठिन हुने नेताहरूले बताउँदै आएका छन् ।

पार्टी संस्थापन पक्षका

नेताहरूले आफ्नो पक्षमा भ्रातृ संगठनको नेतृत्व ल्याउने अवस्था भए मात्र महाधिवेशन गर्ने नत्र फेरि अर्को तदर्थ समिति नै ल्याउन खोजेको एक केन्द्रीय सदस्यले बताए । उनले मध्यान्हसँग भने, ‘अहिले पनि पार्टीको मूल नेतृत्व भ्रातृ संगठनमा आफू अनुकूल बनाउन सकिन्छ, कि सकिँदैन भनेर पक्कै जस्तो देखिन्छ । यदि आफ्ना पक्षमा नआउने अवस्था रहे महाधिवेशन नगरी अर्को तदर्थ समिति ल्याउनेतर्फ पनि नेतृत्वको नजर गएको छ ।’

नेता उत्पादनको नर्सरीका रूपमा खडा भएका नेपाल विद्यार्थी संघ, नेपाल तरुण दल, नेपाल महिला संघ, नेपाल दलित संघ, नेपाल लोकतान्त्रिक खेलकुद संघ, नेपाल किसान संघ, आदिवासी जनजाति संघ, लोकतान्त्रिक अर्पा संघ, तामाङ संघ, ठाकुर समाज, भूतपूर्व सैनिक संघलगायत भ्रातृ संगठनहरूको महाधिवेशन हुन नसक्दा पार्टीको शाख क्षयीकरण हुँदै गएको भन्दै कांग्रेसका केन्द्रीय नेताहरूले चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

‘पार्टीको मुख्य जिम्मेवारीमा रहेका नेताहरूले भ्रातृ संगठन महाधिवेशन समयमै गर्न निर्देशन दिनुपर्ने केही ढिला भएको छ’, कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवं >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विधेय

उडान कटौती भएपछि भारतीय विमानस्थल प्रयोग

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १६ फागुन ।

नेपालबाट वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारको ठूलो हिस्साले भारतीय विमानस्थल प्रयोग गर्नुपरेको छ । त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल विस्तार सुरुवात भएको गत कात्तिकदेखि नेपाल आउने उडान कटौती भएपछि नेपालीहरू भारतीय विमानस्थल प्रयोग गरेर श्रम गन्तव्यमा पुग्न सुरु गरेका हुन् ।

नेपालबाट गन्तव्य मुलुक जाने सिधा टिकट नपाइने र पाइए पनि कामदारको क्षमताभन्दा धेरै महँगो हुने भएपछि नेपाली कामदार भारत हुँदै खाडी मुलुक जान थालेका हुन् ।

नेपाल एसोसिएसन अफ टुर्स एन्ड ट्राभल्स अर्थात् नाइका अध्यक्ष कुमारमणि थपलिया ५५ हजारभन्दा बढी नेपाली कामदार भारतीय विमानस्थलबाट उडेको अनुमान लगाउँछन् ।

सरकारले त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको सडामा पोखरा विमानस्थलबाट उडान गर्ने बताए पनि ती विमानस्थल

वैदेशिक रोजगारीका लागि जाने कामदारका लागि प्रभावकारी नहुँदा बढी मात्रामा भारतीय विमानस्थल प्रयोग भएका हुन् । नेपाली कामदार भारतबाट उडदा नेपाली ट्राभल्सहरूको आम्दानीमा पनि गिरावट आएको बताइएको छ ।

भैरहवास्थित गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट हाल नेपाल वायुसेवा निगम, फ्लाई दुबई, जजिरा र थाइल्यान्डको थाई एयर एसियाले उडान भरेका छन् । नेपाल वायुसेवा निगमका धेरै विमान ग्राउन्ड्ड भएका कारणले उडान नभरेपछि नेपाली कामदार विदेशी ध्वजावाहक जहाजमा निर्भर हुनुपरेको वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरू बताउँछन् ।

वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांकअनुसार चालू आर्थिक वर्षको ७ महिनामा ४ लाख ६५ हजार ५०८ जना नेपाली वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन् । प्रतिमहिना ७२ हजारभन्दा बढी युवा-युवती वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन् ।

मुलुक अर्थतन्त्रमा उनीहरूले पठाउने रैमिटचान्समार्फत ठूलो >>> पृष्ठ २ मा

प्रदेशमा आउनुपर्ने अधिकारहरू अहिले पनि संघमा नै छन् । यसले गर्दा प्रदेश अधिकारकै लडाईंमा लाग्नु परिरहेको छ

■ चेतनारायण आचार्य
मुख्यमन्त्री

संघकै सिको प्रदेशमा ७ वर्षमा भएन लुम्बिनीमा उल्लेखनीय काम

मुख्यमन्त्रीहरू

शंकर पोखरेल
कुलप्रसाद केसी
लीला गिरी
डिल्लीबहादुर चौधरी
जोखबहादुर महारा
चेतनारायण आचार्य

निमेष भ्वा/मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ फागुन ।

केन्द्रमा भइरहेको राजनीतिक अस्थिरता र सरकार फेरबदलको असर प्रदेशमा कसरी पर्छ भन्ने गतिलो उदाहरण लुम्बिनी प्रदेश पनि बनेको छ ।

संघमा सत्ता समीकरण बदलिएपछि प्रदेशमा पनि यसको असर पर्दै आएको हो । जसरी संघमा सरकार फेरबदल हुन्छ, त्यसैगरी प्रदेशमा पनि समीकरण फेरिँदै आएको छ । संघीयता

कार्यान्वयनपछि संघमा ५ पटक सरकार परिवर्तन भएको छ भने प्रदेश स्थापना भएको ७ वर्षमा केन्द्र जस्तै लुम्बिनी प्रदेशमा पनि एकपछि अर्को गरी सरकार फेरिँदै आएको छ ।

लुम्बिनीमा संघीयता कार्यान्वयनपछिका ७ वर्षमा ६ वटा सरकार बनेका छन् । पहिलो कार्यकालको ५ वर्षमा २ र दोस्रो कार्यकालको अहिलेसम्म २ वर्षको अवधिमा ४ वटा सरकार बनेका हुन् ।

प्रदेशमा सरकार एकपछि अर्को फेरिँदै आएको विकासका काम सुस्त, गतिहीन र अप्रभावकारी बनेका छन् । अर्कातर्फ, घाटा बजेटले उधारोमा काम गर्नुपरेको छ ।

लुम्बिनीको पहिलो मुख्यमन्त्री दाङका शंकर पोखरेल बनेका थिए । उनी ३ फागुन २०७४ मा पहिलो मुख्यमन्त्रीका रूपमा नियुक्त भएका थिए ।

पोखरेलका पालामा लुम्बिनी प्रदेश सरकारमा ७ वटा मन्त्रालय थिए । तर, उनले ६ जना मात्र मन्त्री नियुक्त गरेका थिए ।

आधुनिक राजधानी निर्माणका लागि डिजाइन बनाउँदै गर्दा संघमा कांग्रेस-माओवादीको सत्ता सहकार्य बन्यो । लुम्बिनीमा पनि सरकार कमजोर भयो । दाङबाट सूर्य चिन्मबाट निर्वाचन जितेकी विमला बलीले माओवादी रोजेपछि पोखरेल नेतृत्वको सरकार ढल्यो ।

त्यसपछि २८ साउन २०७८ मा कांग्रेस-एमालेसहितको साना दलको गठबन्धनबाट माओवादीका कुलप्रसाद केसी दोस्रो मुख्यमन्त्री बने । आफूलाई समर्थन गरेकालाई भागवन्डा पुऱ्याउन केसीले ७ वटा मन्त्रालय फुटाएर १७ जना मन्त्री बनाए । केसीले >>> पृष्ठ २ मा

नेपाल र जापानबीच आयात-निर्यातको सम्बन्ध विकसित हुन थालेको छ : प्रधानमन्त्री

काठमाडौं/मस- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले तेस्रो नेपाल-जापान फ्रेन्डशिप समिट-२०२५ का माध्यमबाट दुई देशबीचको सम्बन्ध अझ विस्तार गर्न टेवा पुग्ने बताएका छन्।

सो समिटमा सहभागी हुन नेपाल आएका जापानी टोली र नेपाली सम्बन्धकर्ताहरूसँग शुरुवार प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा भएको भेटमा प्रधानमन्त्री ओलीले नेपाल र जापानबीच सरकार-सरकार र जनता-जनताबीचको लामो सम्बन्ध अब आयात-निर्यातमा पनि विकसित हुन थालेको बताए।

'नेपालीहरू राम्रो रोजगारीका लागि जापान पनि गएका छन्। नेपालको फापर जापान पुगेको छ। जापानबाट गोल्डेन ट्राउड नेपाल भित्रिएको छ। जनस्तरका यस्ता असल सम्बन्धका अनेक आयामहरू छन्', प्रधानमन्त्री ओलीले भने, 'हामीबीच

अबल मित्रता छ। खाली मित्रतावाहेक अरु केही छैन। हाम्रो सम्बन्ध साकुराजस्तै लटरम्म भएर फुलेको छ। सम्स्कारित यो सम्बन्ध तथा विकासको साभेदारीलाई सूचना प्रविधिको सहयोगमा उचाइका साथ अगाडि बढाउनुपरेको छ।'

प्रधानमन्त्री ओलीले युद्धले विनाश र शान्तिले विकास दिन्छ भन्ने उदाहरण जापानले प्रस्तुत गरेको उल्लेख गर्दै विश्वमा शान्ति छासो भन्ने आफूहरूको प्रवल इच्छा र सक्रिय प्रयास रहेको बताए। एक दशकभन्दा बढी समयदेखि उच्चमशीलता प्रवर्द्धन र व्यावसायिक मार्गदर्शनमा सक्रिय रहेको आईडिया स्टुडियो नेपालअन्तर्गतको समूहद्वारा सञ्चालित लिडएक्स नेपाल र फोर्थ लिभायेको आयोजनामा यही फागुन १४ देखि १६ गतेसम्म नेपालमा समिट आयोजना गरिएको हो।

मधेशको विकास र समृद्धिमा ध्यान केन्द्रित : प्रचण्ड

सप्तरी/मस- नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले मधेशको विकास र समृद्धिमा आफू नेतृत्वको पार्टीले निरन्तर ध्यान दिँदै आएको बताएका छन्।

तराई मधेश जागरण अभियानअन्तर्गत यहाँको खडक नगरपालिकामा शुरुवार आयोजित साक्षर नगरपालिका निर्माण अभियान कार्यक्रममा उनले भने, 'सुशासन कायम गर्नुपर्ने, मधेशको विकास निर्माण र समृद्धिमा ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने, भनेर म लगायत पार्टीको सिङ्गो नेतृत्व टिम अहिले तराई मधेश अभियानमा आएको छ।'

संघीयता, समावेशिताको बढी आवश्यकता मधेशी समुदायलाई भएको र यसको

नेतृत्वकर्ता माओवादी भएकाले अब माओवादी र मधेशी जनताको एकता अपरिहार्य भइसकेको उनले जिकिर गरे।

अन्य प्रदेशमा पहिचानको सवाल कम सम्बोधन भए पनि मधेश प्रदेशको नामकरण पहिचानबाट भएकामा गर्व महसुस भएको उल्लेख गर्दै अध्यक्ष दाहालले माओवादी र मधेशी जनता एक ठाउँमा केन्द्रित नहुने हो भने प्राप्त उपलब्धि खोसिने खतरा रहेकोतर्फ सचेत

गराए। आफूलाई मधेशवादी भन्ने दलहरूको दिशा जनतातिर नभई प्रतिक्रियावादीतिर उन्मुख रहेको उनको आरोप थियो।

माओवादीले सबैभन्दा पहिले मधेशी मुक्ति मोर्चा गठन गरेर जनयुद्ध थालनी गरिएको स्मरण गराउँदै अध्यक्ष दाहालले मधेशसँगै वर्गीय मुक्तिका लागि जीवन आहुति दिने शहीदका सपना पूरा गर्ने जिम्मेवारी माओवादीले लिने प्रतिबद्धता जनाए।

हिमाली जिल्लामा आइतबारदेखि एचपीभी खोप अभियान सुरु हुने

काठमाडौं/मस-प्रतिकूल मौसमले हिमाली जिल्लामा रोकिएको पाठेघरको मुखको क्यान्सरविरुद्धको एचपीभी खोप अभियान यही फागुन १८ देखि सञ्चालन गरिने भएको छ। हिमाली जिल्लाहरू मनाङ, मुस्ताङ, डोल्पा र हुम्लामा हिमपातका कारण खोप अभियानमा कठिनाई भएको थियो।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रवक्ता डा.प्रकाश बुढाथोकीले मन्त्रालयको नियमित भिडियो ब्रिफिङमा मनाङ, मुस्ताङ र हुम्लामा फागुन १८ र डोल्पामा फागुन २२ गतेदेखि खोप अभियान सञ्चालन हुने जानकारी गराए।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले गत माघ २२ देखि

फागुन ६ गतेसम्म सञ्चालन गरेको यो अभियानमा कुल लक्ष्यको ९२ प्रतिशतले एचपीभी खोप लगाइसकेका छन्। ब्रिफिङमा

प्रवक्ता बुढाथोकीले गत असोजमा बाढीवाट प्रभावित जिल्ला काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, सिन्धुली र ललितपुरका सातवटा स्थानीय तहमा एआई एक्सरेका माध्यमबाट क्षयरोगको सक्रिय खोजपडताल शिविर सञ्चालन गरिएको बताए। उनले कुल दुई हजार पाँच सय ९२ जनाको परीक्षण गर्दा १० जनामा क्षयरोग पुष्टि भएको र थप छ सय १५ जनामध्ये ५४ जनाको रिपोर्ट आउन बाँकी रहेको बताए।

त्यसैगरी उनले बाँकेमा हात्तीपाइले रो गविरुद्धको आम औषधि सेवन अभियानमा कुल लक्षित जनसंख्यामध्ये ३१ दशमलव नौ प्रतिशतले औषधि सेवन गरिसकेको बताए। उनका अनुसार नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकामा लक्षित जनसंख्या दुई लाख ५७ हजार सात सय ६२ मध्ये २७ प्रतिशत, बुढावा गाउँपालिकामा ४३ हजार नौ सय ७५ मध्ये ४२ दशमलव चार प्रतिशत, नैरापुर गाउँपालिका ४४ हजार एक सय ४८ मध्ये ४० दशमलव नौ प्रतिशत र वैजनाथ गाउँपालिकामा नौ हजार छ सय ८४ मध्ये २३ दशमलव तीन प्रतिशतले औषधि सेवन गरिसकेको जनाए।

अमेरिकाको...

(करिव ९९ रूपैयाँ) बराबरका कार्यक्रम सञ्चालनमा थिए। यसमध्ये ४० करोड डलर (५५ अर्ब रूपैयाँभन्दा बढी) बराबरका कार्यक्रम स्वीकृत भइसकेका थिए।

तर, यी सबै कार्यक्रम ट्रम्प नीतिले स्थगित भएपछि चीनले सहयोगको हात अगाडि बढाएको हो। एकातिर यूएसएआईडीले नै पालमा सञ्चालित कार्यक्रमहरू स्थगित गरेको पत्र नेपाल सरकारलाई पठाएको छ। अर्कातिर यही समयमा यूएसएआईडीका कार्यकर्मसँग मिल्नेजुल्ने योजनामा सहयोग गर्नेगरी चीनसँग सम्झौता हुँदै छ। यसलाई परराष्ट्र मामालाका जानकारहरू अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगमा अमेरिकाको स्थान चीनले लिन खोजेको रूपमा लिन सकिने बताउँछन्।

उडान...

यो गदान छ। वैदेशिक रोजगारीमा जाने उनीहरूले भारतीय विमानस्थल पुग्न सीमावर्ती क्षेत्रमा अनेक समस्या फेल्टुपरेको बताउँछन्।

राष्ट्रिय षड्यन्त्रवाहक नेपाल वायुसेवा निगम (नेपाल एयरलाइन्स)ले अन्तर्राष्ट्रिय श्रम गन्तव्यको हवाई भाडा दरमा न्यूनतम २ हजार ५०० देखि अधिकतम ५ हजार रूपैयाँसम्म छुट दिइएको बताएको छ। तर, जहाज नै ग्राउन्डले पनि वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारका लागि उक्त छुट अर्धीन बनेको बताइएको छ।

'कोमा'मा

राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक अपांग संघ महाधिवेशन केन्द्रीय निर्देशन समितिका संयोजक मधु आचार्यले भने, 'यो विषय पार्टीका लागि सुखद होइन, यद्यपि पछिल्लो पटक केन्द्रीय समितिले निर्देशन समिति बनाएर जिम्मेवारी दिएपछि केही कामहरू भएका छन्। केही संगठनको अधिवेशन सकिएको छ भने राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक अपांग संघको अधिवेशन चैतको पहिलो हप्तामा सकिनेगरी प्रदेश अधिवेशनहरू सम्पन्न हुने क्रममा छन्।'

नेविसंघ, तरुण दलमा अझै समस्याहरू भएकाले निर्देशक समितिका नेताहरूले बढी काम

गर्नु जरुरी रहेको उनको भनाइ छ।

नियमित महाधिवेशन नगरेका १० वटा भ्रातृ संगठनलाई पार्टीको कार्यसम्पादन समिति बैठकले ३ फागुन २०७८ मा बाँच गरेको थियो। त्यसबेला नेविसंघ, तरुण दल, प्रजातन्त्र सेनानी संघ, किसान संघ, आदिवासी जनजाति संघ, लोकतान्त्रिक अपांग संघ, तामाङ संघ, ठाकुर समाज, महिला संघ र भूतपूर्व सैनिक संघको केन्द्रीय समिति विघटन गरिएको थियो।

पछि महाधिवेशन गर्ने निश्चित अवधि तोकेर सबै संगठनलाई पुनर्गठन गरिएको थियो। नेविसंघ, तरुण दल, महिला संघको २०७३ सालपछि महाधिवेशन भएको छैन। त्यस्तै, नेपाल किसान संघको २०६४ सालपछि महाधिवेशन हुन सकेको छैन। राष्ट्रिय लोकतान्त्रिक अपांग संघ, नेपाल भूतपूर्व सैनिक संघसहितका भ्रातृ संगठनहरूको अवस्था पनि उस्तै छ।

पार्टी केन्द्रीय सदस्य एवं नेविसंघ महाधिवेशन केन्द्रीय निर्देशन समिति सदस्य प्रतितामा गौतमले पछिल्लो समय संगठनका अध्यक्षहरूले महाधिवेशन पूर्वतयारीका लागि सक्रियता बढाएको बताइन्।

उनले भनिन्, 'सबै भ्रातृ संगठनलाई चैत महिनाभित्र महाधिवेशन गर्नेगरी कार्यालिका सार्वजनिक गर्न पार्टीले निर्देशन गरिसकेको छ। सोहीअनुसार तरुण दल र महिला संघले पूर्णकालन सदस्यता वितरण प्रक्रिया अघि बढाएका छन्। नेविसंघ ५ चैतमा हुने स्वविव्यु निर्वाचनको तयारीमा लागेका कारण केही ढिला भएको छ भने किसान संघलगायत अन्य संगठनहरू पनि अधिवेशनको तयारीमा लागेका छन्।'

विगत १० वर्षदेखि महाधिवेशन हुन नसकेका नेविसंघ, तरुण दल र महिला संघको महाधिवेशन गराउने जिम्मेवारी सहित गत १६ असोजमा पार्टी सभापति शेरबहादुर देउवाले सहमहामन्त्रीको नेतृत्वमा २/२ केन्द्रीय सदस्य रहनेगरी ३ वटा निर्देशन समिति गठन गरेर महाधिवेशन गराउने सम्मको जिम्मेवारी दिएका थिए।

सहमहामन्त्री किशोरसिंह राठौरको संयोजकत्वमा नेविसंघ, सहमहामन्त्री उमाकान्त चौधरीको

संयोजकत्वमा नेपाल महिला संघ र सहमहामन्त्री महालक्ष्मी उपाध्याय 'दिना'को संयोजकत्वमा नेपाल तरुण दलको महाधिवेशन निर्देशन समिति बनाइएको छ। नेशनल दलित संघ महाधिवेशन निर्देशक समितिका सहमहामन्त्री जीवन परियारको संयोजकत्वमा रहेको छ। त्यस्तै, ८ देखि १७ वर्षसम्म महाधिवेशन नभएका संगठनहरूको समेत महाधिवेशन गर्ने प्रयोजनका लागि पार्टीको केन्द्रीय समिति बैठकले निर्णय गरेर निर्देशन समिति बनाएको छ।

नेपाल महिला संघकी अध्यक्ष उषा राउत मिश्रले महिला संघको महाधिवेशन तयारीका लागि निर्देशन समिति अरुभन्दा २ महिना ढिला गरी आएकोले महाधिवेशनको प्रक्रिया ढिला हुन पुगेको बताइन्।

'पार्टीले निर्देशन समिति आएपछि मात्र महाधिवेशन लक्षित गतिविधि अघि बढाउनु भन्ने निर्देशन गरे पनि हामीले सदस्यता वितरणलगायतका काम ढिला गरी सुरु गर्नुपर्ने', उनले भनिन्, 'यद्यपि, जिल्ला जिल्लामा सदस्यता वितरणको काम भइरहेको छ। १ महिनाभित्र महाधिवेशन पूर्वतयारीका सबै कामहरू सकनेगरी अघि बढेका छौं। प्रदेश संरचनाको महाधिवेशनसमेत पहिलो पटक हुने र १२ वर्षदेखि अधिवेशन हुन नसक्दा देखिएको सांगठनिक समस्याहरूसमेतलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने अवस्थाले महाधिवेशन केही ढिला हुन्छ तर अब रोकिदैन।'

भ्रातृ संगठनको महाधिवेशन निर्देशन समितिले महाधिवेशन लक्षित गतिविधि गरे पनि पार्टीका मूल संगठनको महाधिवेशनको तयारी नपुगेको केन्द्रीय सदस्य अजयबाबु शिवाकोटीले टिप्पणी गरे। 'यही अवस्थामा नेविसंघ, तरुण दल र महिला संघसहित भ्रातृ संगठनको अधिवेशन चैतभित्रमा हुन सक्ने अवस्था नरहेकाले सम्बन्धित संगठनका प्रमुख र निर्देशक समितिले थप तदारुकतासाथ काम गर्नुपर्छ', उनले भने।

अहिले सम्म नेपाल लोकतान्त्रिक आदिवासी जनजाति महासंघ र प्रजातन्त्र सेनानी संघको मात्र महाधिवेशन सम्पन्न भएको छ। अरु भ्रातृ संगठनहरू महाधिवेशनको तयारीमा जुटेका

नेपाली कांग्रेसले जनाएको छ।

संघर्ष...
रातारात स्वाथी राजधानी दाङको देउखुरीमा कार्यालय स्थान्तरण गरेका थिए।

५ मार्च २०७९ मा प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभाको निर्वाचनपछि सोही वर्ष १७ पुसमा एमाले-माओवादीको गठबन्धनबाट एमालेका लीला गिरी तेस्रो मुख्यमन्त्री नियुक्त भए। उनले मन्त्रालय संख्या घटाएर ११ सदस्यीय बनाए। तर, २ महिना नपुग्दै केन्द्रमा गठबन्धन फेरिएर कांग्रेस-माओवादीको सत्ता सहकार्य बन्दा उनी अल्पमतमा परे।

११ वैशाख २०८० मा गिरिले लुम्बिनी प्रदेशसभाबाट विश्वासको मत प्राप्त गर्न नसकेपछि उनको सरकार ढल्यो। उनको पालामा पनि उल्लेखनीय काम हुन सकेन। केन्द्रमा कांग्रेस-माओवादीको सत्ता सहकार्य बनेपछि लुम्बिनी सरकारको नेतृत्व कांग्रेसको भागमा पर्‍यो, जसअनुसार कांग्रेसका डिल्लीबहादुर चौधरी १४ वैशाखमा चौथो मुख्यमन्त्री नियुक्त भए।

तर, केन्द्रमा एमाले-माओवादीको नयाँ गठबन्धन बन्दा ११ महिनामा चौधरी नेतृत्वको सरकार ढल्यो। उनको पालामा आर्थिक वर्षको भाषण प्रस्तुतवाहेक अरु कुनै काम भएन। उनले पनि मन्त्रालयको संख्या घटाएर ९ बनाए तर उनको पालामा भने प्रदेश निजामती कर्मचारी विधेयक प्रदेशसभाबाट सर्वसम्मत रूपमा पारित भयो।

संघमा एमाले-माओवादीको सत्ता गठबन्धनबाट २३ चैत २०८० मा नेकपा (माओवादी केन्द्र)का जोखबहादुर महारा पाँचौं मुख्यमन्त्री बने। तर, गठबन्धन फेरिएर केन्द्रमा २०८१ असारमा कांग्रेस-एमालेको नयाँ गठबन्धन बनेपछि महारा अल्पमतमा परे र ६ साउनमा राजीनामा दिए। महाराको कार्यकालमा १४ महिनादेखि गठन हुन नसकेको संसदीय समिति गठन भयो। उनको पालामा संसदले विजनेस पायो भने केही सन्तुलित ढंगले काम भयो।

लुम्बिनी प्रदेशसभामा सबैभन्दा ठूला दल कांग्रेस-एमालेको अहिले सरकार छ। ७ साउनमा एमालेका चेतनारायण

आचार्य छैटौं मुख्यमन्त्री नियुक्त भए।

मुख्यमन्त्रीको गुनासो

संघमा सत्ता फेरबदल भएर लुम्बिनीमा सरकार छाड्दा हरेक मुख्यमन्त्रीले प्रदेशमा अझै संघीयता नआएको र संघमा सरकार फेरिँदा प्रदेशमा पनि अरर परेको गुनासो गर्दै आएका छन्। अर्थात् सरकारका कारण कानून निर्माणको गति बढाउन नसकेको प्रदेशले प्रदेशसभाको सक्रियता पनि बढाउन सकेको छैन। लामो समयसम्म विषयगत समिति गठन गर्न नसक्नु र गठन भएपछि पनि नेतृत्व चयनमा ढिलासुक्तीका कारण समितिहरूको सक्रियता सन्तोषजनक छैन।

लुम्बिनी प्रदेशसभा ८७ सदस्यीय छ। प्रदेशसभाको रेकर्डअनुसार करिव सबै बैठकमा नियमित उपस्थित हुने सांसदको संख्या निकै कम छ।

सम्पति विवरण गोप्य

६ मुख्यमन्त्रीमध्ये वर्तमान मुख्यमन्त्री आचार्यले मात्र सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छन्। तर, त्यो पनि सरकारी वेबसाइटमा भने राखिएको छैन। अन्य कुनै पनि मन्त्रीहरूले सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छैनन्। ७ वर्षमा लुम्बिनी प्रदेशमा ४२ जना मन्त्री भएका छन्।

संविधानतः सार्वजनिक पद धारण गरेको ६० दिनाभित्र र त्यसपछि आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६० दिनाभित्र सम्पति विवरण नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकिएको निकाय वा अधिकारी समक्ष पेस गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ। तर, अहिलेसम्म मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरूले आफ्नो सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छैनन्।

पहिलो मुख्यमन्त्री पोखरेल नेतृत्वको सरकारमा सामाजिक विकास मन्त्री बनेका सुदर्शन बरालले मात्र सम्पति सार्वजनिक गरेका थिए। त्यसपछि बनेको केसी नेतृत्वको सरकारमा कुनै पनि मन्त्रीले सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेनन्।

यसैगरी, गिरी नेतृत्वको सरकारका कुनै पनि मन्त्रीले सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेनन्। त्यसपछि बनेको चौधरी नेतृत्वको सरकारका मन्त्रीहरूले

गुणस्तरीय र व्यावहारिक शिक्षामा जोड

महमद सदाव/मध्याह्न
वीरगन्ज, १७ फागुन

वीरगन्ज महानगरपालिकाका नगरप्रमुख राजेशमान सिंहले विद्यार्थीहरूको सिर्जनशीलता र आत्मविश्वास बढाउन विभिन्न सांस्कृतिक तथा सृजनात्मक कार्यक्रममा जोड्नुपर्ने बताएका छन्।

वीरगन्जस्थित गौतम स्कुलको ४८ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा नगरप्रमुख सिंहले बालबालिकाको प्रतिभा उजागर गर्न सांस्कृतिक तथा सृजनात्मक कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए।

यस्तै उनले विद्यालयको शैक्षिक सुधारका लागि शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक सबैको उत्तिकै भूमिका रहने बताए। यस्तै उनले विद्यालयले गुणस्तरीय र व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिनुपर्ने बताए।

कार्यक्रममा उपमेयर इम्तियाज आलमले गौतम स्कुलले शिक्षाको क्षेत्रमा वर्षदेखि पुऱ्याउँदै

आएको योगदानको उच्च प्रशंसा गरेका थिए।

स्कूलकी सहायक प्रधानाध्यापक परीक्षा पिपा लामाले आफ्नो मन्तव्यमा विद्यालयको लामो यात्रा र उपलब्धिहरूबारे प्रकाश पारेकी थिइन्। उनले ४८ वर्षको अवधिमा विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकहरूको सहयोगले गौतम स्कुलले यो उचाइ हासिल गरेको बताइन्।

कार्यकारी निर्देशक सोनम

बर्थिङ सेन्टर बन्द हुँदा सुत्केरीलाई सास्ती

जुम्ला/मस- जुम्लाको तिला गाउँपालिका-२ मा रहेको रारालिही स्वास्थ्य चौकीमा रहेको बर्थिङ सेन्टर करिव १० महिनादेखि बन्द हुँदा सुत्केरीलाई समस्या भएको छ। चार महिनाभित्र बर्थिङ सेन्टरको भवन निर्माण गर्ने भन्दै सेवा बन्द गरिएको थियो। अहिले नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न भइसके पनि सञ्चालनमा नआउँदा स्थानीय सुत्केरीलाई उपचारमा समस्या हुँदै आएको हो।

बर्थिङ सेन्टरभित्र आवश्यक पर्ने तातो, चिसो पानी र विद्युत्को लाइन जोड्ने काम ढिलो हुँदा सेवा प्रवाह बन्द भएको तिला-२ का वडाध्यक्ष चन्द्र बोहोराले बताए। उपभोक्ता समितिबाट भवन निर्माण सम्पन्न भइसकेको भन्दै केही साताभित्र विद्युत्को लाइन जडान गरी सञ्चालनमा ल्याउने तयारी भइरहेको उनले जानकारी दिए।

'बर्थिङ सेन्टरलाई आवश्यक पर्ने सोतसाधन र बजेटको व्यवस्थापन नहुँदा सञ्चालनमा समस्या भएको हो। यहाँबाट

उपलब्ध सेवा बन्द भएपछि तिलाका-१ र २ वडाका स्थानीयलाई सास्ती भइरहेको छ', उनले भने।

तत्काल बर्थिङ सेन्टर सञ्चालन गरी स्वास्थ्य सेवा सहज बनाउन सम्बन्धित वडालाई परिपत्र गरिएको गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष गौरीकला बुढाले बताइन्। 'उक्त सेन्टर सञ्चालनमा ल्याउन निरन्तर पहल गरिरहेका छौं। अहिले पालिकाको

एम्बुलेन्सले सुत्केरीलाई निःशुल्क रूपमा कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा ल्याउने र पुऱ्याउने गरिरहेको छ', उनले भनिन्। अहिले प्रसूति हुने सबैलाई पालिकाको कुडारी स्वास्थ्य चौकी र सदरमुकाम खलङ्गास्थित कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा पुऱ्याउनुपर्ने बाध्यता रहेको स्थानीय बताउँछन्। गाउँको बर्थिङ सेन्टर बन्द हुँदा रातारात सदरमुकाम पुग्नुपर्ने, होटलमा खाने बस्ने प्रबन्ध गर्नुपर्ने धेरै खर्च हुने गरेको यहाँका स्थानीयले गुनासो गरेका छन्।

रारालिही स्वास्थ्य चौकीका

पनि विवरण सार्वजनिक गरेनन्। गिरीपछि मुख्यमन्त्री बनेका महारा नेतृत्वको सरकार पनि सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छैनन्। त्यसपछि बनेको सुचीमा छ। त्यसपछि बनेको आचार्यको सरकारमा उनले मात्र सम्पति विवरण सार्वजनिक गरेका छन्। त्यसपछि बनेको केसी नेतृत्वको सरकारमा कुनै पनि मन्त्रीले सम्पति विवरण सार्वजनिक भएको छैन।

कानून निर्माण सुस्त

प्रदेशसभाको पहिलो कार्यकालमा कानून निर्माणलाई ध्यान दिएको थियो। ५ वर्ष कार्यकालमा प्रदेशसभाबाट ७२

अधिकृत हिमाली खत्रीका अनुसार बर्थिङ सेन्टरका लागि नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न भइसकेकाले यथाशीघ्र सञ्चालनमा आउने विश्वास गरिएको छ। यसअघि यहाँ तालिमप्राप्त दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट सेवा सञ्चालन हुँदै आएको थियो। गत आर्थिक वर्षमा २२ जनाले सुत्केरी सेवा लिएका जनाउँदै उनले चालु आवमा कसैले पनि सेवा नलिएका बताए।

पुरानो र जीर्ण भवनबाट लामो समयसम्म सेवा दिएको बर्थिङ सेन्टरको सुविधासम्पन्न भवन निर्माणका लागि सेवा बन्द गरिएको गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संयोजक हर्क रावलले बताए।

यहाँबाट दिइने सेवा बन्द भएपछि गर्भवती र सुत्केरीले सास्ती खेनुपरेको तिला-१ वडाध्यक्ष जंगबहादुर बस्नेतको भनाइ छ। उनका अनुसार गत वर्षको जेठदेखि चालु आवको हालसम्म बर्थिङ सेन्टर बन्द हुँदा यहाँका सेवाग्राही प्रसूति सेवाका लागि सदरमुकाम र बाहिर जान बाध्य भएका छन्।

मुख्यमन्त्री आचार्य प्रदेश सरकार संस्थागत हुने प्रयासमा अझै रहेको बताउँछन्। 'प्रदेशमा आउनुपर्ने अधिकारहरू अहिले पनि संघमा नै छन्। यसले गर्दा प्रदेश अधिकारकै लडाइँमा लाग्नु परिरहेको छ, यो अवस्थाले अन्त्य हुनुपर्छ', आचार्यले भने।

विगत ७ वर्षमा संघीयता कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सफल भएको मुख्यमन्त्री आचार्यको दावी छ। 'लुम्बिनी प्रदेशको आफ्नै प्रशासनिक संरचना, विकास मोडल, जनअपेक्षा पूरा गर्न सक्षम हुने विश्वास छ', उनले भने।

'विपिन जोशीको अवस्थाबारे यथार्थ जानकारी भएन'

काठमाडौं/सस- परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणा देउवाले हमासको नियन्त्रणमा रहेका नेपाली युवा विपिन जोशीको अवस्थाबारे यथार्थ जानकारी प्राप्त हुन नसकेको बताएका छन्। संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार परिषद्को ५८ औं उच्चस्तरीय सत्रमा भाग लिई शुक्रवार स्वदेश फर्किएपछि त्रिभुवन विमानस्थलमा सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै मन्त्री राणाले विपिन जोशीको यथार्थ जानकारी प्राप्त हुन नसकेपनि रिहाइका लागि भने पहल गरिरहेको बताइन्। हमासको कब्जामा नेपाली रहेको भए रिहाइका हुने आशासन अन्तर्राष्ट्रिय

जगतवाट पाएको उनले बताइन्। विपिन जोशीको रिहाइका लागि अधिकतम कूटनीतिक पहल गरेको उल्लेख गरिन्। त्यस्तै उनले उच्चस्तरीय सत्रमा नेपाललाई मानवअधिकार परिषद्को सदस्यमा मत दिन आग्रह गरिएको जानकारी दिइन्। मानवअधिकारको रक्षा र प्रवर्द्धनमा नेपालको प्रतिवद्धताका विषयमा जानकारी गराइएको उनले बताइन्। उनले जेनेभामा रहँदा विभिन्न देशका विदेशमन्त्रीहरूसँग महत्वपूर्ण द्विपक्षीय भेटवार्ता भएको जानकारी दिइन्। मन्त्री डा. देउवा ६ सदस्यीय नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको नेतृत्व गर्दै गत शनिबार जेनेभा पुगेकी थिइन्।

शैक्षिक क्षेत्र सुधार गर्न नयाँ शिक्षा ऐन आवश्यक : मन्त्री भण्डारी

बैतडी/सस- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री दामोदर भण्डारीले शैक्षिक क्षेत्र सुधारका लागि नयाँ शिक्षा ऐन आवश्यक रहेको बताएका छन्। शुक्रवार नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन बैतडीको १८ औं जिल्ला अधिवेशनको उद्घाटन गर्दै उनले समग्र शैक्षिक क्षेत्रको विकासका लागि नयाँ शिक्षा ऐन ल्याउन लागिएको बताए। मन्त्री भण्डारीले भने, 'नयाँ शिक्षा ऐन चाँडै आउनेछ, सबै शिक्षकहरूका मागहरूलाई अधिकतम रूपमा सम्बोधन गर्ने र शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्ने हिसाबले सरकारले ऐन उक्त ल्याउन लागेको हो।' शिक्षकहरूका तर्फबाट

व्यक्त भएका मागहरूलाई ऐनले सम्बोधन गर्ने दाबी गर्दै उनले यसको लागि सरकार लागिपरेको जानकारी दिए। नयाँ आउने शिक्षा ऐनले सबै शिक्षकहरूका मागहरूलाई सम्बोधन गर्ने र शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्ने उनको दाबी छ। शिक्षकहरूका तर्फबाट व्यक्त भएका मागहरूलाई ऐनले सम्बोधन गर्ने उनले बताए। अहिले एमाले र कांग्रेस मिलेर राष्ट्रिय आवश्यकताका आधारमा सरकार निर्माण गरिएको मन्त्री भण्डारीको भनाइ छ। सरकारले अध्यादेशमार्फत ल्याएका कानूनहरू अहिलेको आवश्यकता भएकाले सांसदबाट पारित गर्नुपर्ने उनको तर्क छ।

यस्तै देशको अर्थतन्त्र सुधारका लागि सबै पक्ष एक भएर अघि बढ्नुपर्नेमा मन्त्री भण्डारीको जोड छ। अर्थतन्त्रमा सुधार आएमा देशका समस्या समाधान हुने भएकाले सबै पक्ष मिलेर जानुपर्ने उनले बताए। नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन बैतडीका अध्यक्ष प्रेमराज भट्टको अध्यक्षतामा भएको अधिवेशनमा नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन केन्द्रीय अध्यक्ष विष्णु भण्डारी विशिष्ट अतिथि थिए। अधिवेशनले परमानन्द भट्टको अध्यक्षतामा नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन बैतडीको २५ सदस्यीय नयाँ नेतृत्व समेत चयन गरेको नेपाल शिक्षक संगठन बैतडीका निवर्तमान अध्यक्ष प्रेमराज भट्टले बताए।

रहिन पहेलो महिला न्यायाधीश श्रेष्ठ

प्रहरी अस्पतालमा उपचारका क्रममा निधन भएको हो। स्वास्थ्यमा समस्या देखिएपछि उनी केही दिनदेखि त्यहाँ उपचाररत थिइन्। सर्वोच्च अदालतमा पुग्ने उनी दोस्रो महिला न्यायाधीश थिइन्। सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीशका रूपमा श्रेष्ठले २ वैशाख २०६९ देखि २९ जेठ २०६५सम्म कार्यरत थिइन्। उनी अधिकृत देखि नै न्यायक्षेत्रमा कार्यरत थिइन्। उनका दुई छोरा छन्।

काठमाडौं/सस- नेपालको पहिलो महिला न्यायाधीश शारदा श्रेष्ठको शुक्रवार निधन भएको छ। ८४ वर्षीया पूर्वन्यायाधीश श्रेष्ठको महाराजगञ्जस्थित

दक्षिणासहित साधु सन्तलाईको विदाइ

काठमाडौं/सस- महाशिवरात्रिमा पशुपतिनाथको दर्शन गर्न आएका साधुसन्तलाई दक्षिणासहित विदाइ गरिएको छ। साधुसन्तलाई गुठी संस्थान र पशुपति क्षेत्र विकास कोषले दक्षिणासहित शुक्रवार विदाइ गरेको हुन्। साधुसन्त नेपाल प्रवेश गरेदेखि नै खाने बस्ने र धुनीको व्यवस्था संस्थान र कोषले गरेको थियो। गुठी संस्थान र कोषले साधुसन्तहरूको वर्गीकरण गर्दै त्यहिअनुसारको खर्चको व्यवस्था गर्दै आएको छ। नागाबाबा, गोरखनाथ सम्प्रदायका नवनाथ बाबा, बैरागी, सन्यासी र सामान्य बाबाको वर्गीकरण गरी दक्षिणा

दिने प्रचलन रहेको छ। वर्ग अनुसार २ सयदेखि ९ हजारसम्म दक्षिणा दिइएको गुठी संस्थानका सहायक प्रशासक वैकुण्ठ प्रसाद रेग्मीले जानकारी दिए। साधुसन्त विदाइका लागि गुठी संस्थानले छुट्याएको बजेटमा आधा रकम थप गर्दै कोषले साधुसन्तको विदाइ गर्दै आएको छ। महाशिवरात्रिमा पशुपतिनाथमा दर्शनका लागि आएका साधुसन्तलाई पशुपतिनाथको विभिन्न स्थानमा राखी खाने, बस्ने एवम् धुनीका लागि काठको व्यवस्था गरिएको थियो। महाशिवरात्रिका लागि विभिन्न स्थानबाट आएका साधुसन्तलाई फागुन कृष्ण औंसीका दिन दक्षिणासहित विदाइ गर्ने परम्परा छ।

सडक कालोपत्रेको काम अलपत्र

सत्येन्द्र प्रताप सिंह/मध्यान्ह रौतहट, १६ फागुन रातहत राजपुर नगरपालिकामा सडक कालोपत्रेको काम अलपत्र परेको छ। हुसैन आयल्स निगमदेखि पानी ट्यांकी बजारसम्मको सडक कालोपत्रेको काम अलपत्र परेको हो। सडकको शिलान्यास पूर्वमन्त्री मोहम्मद अफताब आलमले गरेका थिए। संसदीय कोषबाट ९ करोडभन्दा बढीको

बजेटमा बन्दा बन्दै रनिङ्ग विलमार्फत ८ करोड रकम निकास भएको र एक करोड भन्दा बढी रकम बाँकी रहँदा ठेकेदारले काम त्यतिकै छोडेका छन्। बनेको कालोपत्रे सडक पनि गुणस्तरहीन भएको स्थानीयले बताएका छन्। सडक कालोपत्रे नहुँदा आवात जावतमा समस्या भएको स्थानीयको भनाइ छ। सडक कालोपत्रेका लागि छिट्टै सम्बन्धित निकायले ध्यान जानुपर्ने स्थानीयको माग छ।

भूकम्पबाट ६ जना घाइते

काठमाडौं/सस- सिन्धुपाल्चोकको भैरवकुण्ड आसपास केन्द्रबिन्दु भएर शुक्रवार बिहान भएको भूकम्प धेरै जिल्लामा महसुस गरिएपनि सात जिल्लामा भने असर पुऱ्याएको प्रहरी प्रधान कार्यालयले जनाएको छ। नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता, प्रहरी नायब महानिरीक्षक दिनेशकुमार आचार्यले प्राप्त विवरण अनुसार भूकम्पका कारण सिन्धुपाल्चोक, भोजपुर, काठमाडौं, दोलखा, संखुवासभा, म्याग्दी र धादिङमा मानिस घाइते हुनुका साथै केही घरमा क्षति भएको जानकारी दिए। उनका अनुसार भूकम्पका कारण ती जिल्लाका छ जना घाइते भएका छन्। सबै क्षेत्रमा गरेर कूल एक पूर्ण र तीन आंशिक गरी चार घर तथा

एउटा गोठमा क्षति पुगेको छ। सिन्धुपाल्चोकको कोदारीमा एक प्रहरी कार्यालयमा पनि आंशिक क्षति पुगेको प्रहरीले जनाएको छ। काठमाडौंमा दुई जना घाइते भएका छन् भने संखुवासभामा दुई घरमा क्षति पुगेको छ। सिन्धुपाल्चोकमा एक केटी घाइते भएका छन्। तीन परिवार विस्थापित भएका प्रहरीले सार्वजनिक गरेको विवरणमा उल्लेख छ। ती जिल्लामा अहिलेसम्म प्राप्त विवरण अनुसार १३ वटा घरमा भएका प्रहरी नायब महानिरीक्षक आचार्यले उल्लेख गरे। शुक्रवार बिहान २ बजेर ५१ मिनेटमा भूकम्प आएको थियो। उक्त भूकम्प देशका धेरै जिल्लामा महसुस गरिएको थियो।

एक हप्तादेखि उठेन फोहोर

नवलपुर/सस-फोहोरको डम्पिङ साइड विवाद सुल्फन नसक्दा नवलपुरको सदरमुकाम कावासोतीमा विगत एक हप्तादेखि फोहोर उठ्न सकेको छैन। फोहोर नउठ्दा सदरमुकाम कावासोती प्रदूषित बन्दै गएको छ। स्थानीयहरूले फोहोर जलाउन थालेपछि यसले वायु प्रदूषण समेत बढाएको छ। कावासोतीका स्थानीय कुलप्रसाद भुसालले फोहोर नउठ्दा बाटोमा हिँड्न समेत मुस्किल बन्दै गएको बताए। कावासोतीका चौकचोकमा फोहोर थुपन थालेका छन्। फोहोर नउठेर दुर्गन्धित हुँदै गएपछि स्थानीयले फोहोर जलाउन थालेका छन्। कावासोती-१६ मा रहेको अर्कुर सामुदायिक वनले फोहोर फाल्न नदिएपछि कावासोतीको फोहोर उठ्न नसकेको हो। सामुदायिक वनले आफूहरूसँग ५ वर्ष अगाडि भएको सम्झौता कार्यान्वयन नभएको भन्दै फोहोर डम्पिङ गर्न रोक लगाएको हो। २ दिनअघि नगरपालिका र अर्कुर सामुदायिक वनका बीचमा फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्झौता भएको थियो। तर, त्यसको कार्यान्वयनको अवस्था नहेरी फोहोर फाल्न दिने अवस्थामा आफूहरू नभएको अर्कुर सामुदायिक वनका अध्यक्ष लोकबहादुर केसीले बताए। उनले भने, 'हामीले पटकपटक डम्पिङ साइड व्यवस्थापनको लागि ध्यानाकर्षण गरौं। सुनुवाइ नभएपछि बाध्य भएर फोहोर फाल्न रोक लगाएका हौं।' सामुदायिक वन र नगरपालिकाबीच फोहोरलाई वर्गीकरण गर्ने, कुहिने फोहोरलाई कम्पोस्ट मलको रूपमा परिणत

गर्ने, नकुहिने फोहोरलाई थप वर्गीकरण गरी विक्री हुने चिजलाई विक्री गर्ने लगायतको सहमति भएको थियो। कावासोती नगरपालिकाले अर्कुर सामुदायिक वनको नजिकै केरुङ्गे खोला छेउमा विगत ५ वर्षदेखि फोहोर फाल्दै आएको थियो। नगरपालिकाका पमुख प्रशासकीय अधिकृत लिलाराज पौडेलले अर्कुर सामुदायिक वनसँग सहमति भएको भन्दै अब छिट्टै फोहोर उठ्ने बताए। उनले भने, 'हामी सहमतिमा पुगेका छौं। सहमति अनुसार काम सुरु भएका छन्, अब छिट्टै फोहोर उठ्छ।' पौडेलले फोहोर उठाउने ठेकेदारसँग पनि छलफल भएको भन्दै डम्पिङ साइडको व्यवस्थापन छिट्टै हुने बताए। पौडेलले छिट्टै फोहोर उठाउने बताए पनि सामुदायिक वनसँग भएको सम्झौता कार्यान्वयनको प्रक्रिया अगाडि बढेको छैन। सम्झौता अनुसार काम गर्ने भने पनि अर्कुर एक साता फोहोर उठ्न समय लाग्ने पौडेलले बताए। गोकिएको फोहोर उठाउनुपूर्व फोहोर फालिएको ठाउँमा सरसफाइ गर्ने र त्यसपछि थप प्रक्रिया अगाडि बढाएर फोहोर उठाउने सहमति नगरपालिका र सामुदायिक वनबीच भएको थियो।

'काठमाडौं शैक्षिक मेला' सुरु

काठमाडौं/सस-विद्यालय शिक्षालाई वैज्ञानिक र व्यावहारिक तथा विद्यार्थीको रुचि र अभिभावकहरूको चाहनाअनुरूप सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले काठमाडौं महानगरपालिकाले 'काठमाडौं शैक्षिक मेला-२०८१' आयोजना गरेको छ। शैक्षिक गुणस्तर सुधारसँगै बालबालिकाको शैक्षिक, शारीरिक, मानसिक, चारित्रिक विकास,

विद्यालयको पूर्वाधार, शिक्षकको क्षमता विकासलगायत कार्यक्रमको विम्व समेटिएको मेला दुई दिनसम्म सञ्चालन हुने छ। सो मेलाको महानगरपालिकाका उपप्रमुख सुनिता डंगोलले उद्घाटन गरिन्। राष्ट्रिय सभागृहमा सञ्चालन भएको मेलाका विद्यार्थीले सिकेका ज्ञान र सीपको प्रस्तुति र प्रदर्शन गरेका छन्। मेलाका विद्यार्थी सहभागी मेलाका विद्यार्थीका अनुभूति कोरिएका एक हजार बढी स्केचिङ प्रदर्शन गरिएको छ। महानगरभित्र ८७ वटा सामुदायिक विद्यालयमा ६१ हजार तीन सय २९ जना विद्यार्थी छन्। पाँच सय २४ वटा संस्थागत विद्यालयमा दुई लाख १० हजार नौ सय ३४ जना गरी दुई लाख ७२ हजार दुई सय ६३ जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन्।

स्वास्थ्यमन्त्रीलाई प्रश्न-२२५ दिनमा के-के डायग्नोसिस गर्नुभयो ?

पोखरा/सस- ३ दशक अघि नेपालमा चिकित्सकको दरबन्दी ११ सय १२ जना थियो। २०४८ यता अहिलेसम्म पनि चिकित्सकको दरबन्दी उति नै छ। संघीयता कार्यन्वयनमा आएपछि प्रदेशले बल्लतल्ल ७ सय चिकित्सकको दरबन्दी थपेका छन्। २०४८ सालको जनसंख्या १ करोड ८० लाख थियो। पछिल्लो जनगणना अनुसार जनसंख्या बढेर २ करोड ९१ लाख पुगेको छ। नेपाल मेडिकल काउन्सिलका अनुसार ४ वर्षमा चिकित्सकको संख्या ८ हजार ६ सय २४ पुगेको छ। तीनैमध्येका ६ हजार ३ सय ६८ जनाले विदेश जानका लागि असल चारित्रिक प्रमाणपत्र लिएका छन्। स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेको जनशक्तिको रूपरेखा प्रस्तुत गर्दै पोखरामा जारी १२ औं संस्करणको एनसेल फाउन्डेसन नेपाल लिटरचर फेस्टिभलमा 'स्वास्थ्य से वामा जनताको पहुँच' अन्तरसंवादमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री प्रदीप पौडेल, मुद्रुरोग विशेषज्ञ डा. भगवान कोइराला र मधुमेह तथा हार्मोन रोग विशेषज्ञ डा. सन्तोष शाक्य बहसमा जुटे। अन्तरसंवादको सहजीकरण गरेका पत्रकार योगेश ढकालले स्वास्थ्यमन्त्री पौडेललाई प्रश्न गरे, '२२५ दिनमा स्वास्थ्य मन्त्रालयको प्रयोगशालाबाट के-के डायग्नोसिस गर्नुभयो? पेन किलर सर्जरी नै गर्नुपर्छ भन्ने देख्नुभयो?' स्वास्थ्यमन्त्री पौडेलको जवाफ थियो, 'सर्जरी नै गर्नुपर्छ।' सेवा विस्तार गर्ने सन्दर्भमा केही न केही सुधार भएको उनले दावी गरे। 'अनुभूति दिलाउन केही समय लाग्छ। सिटामोल दिएर हुन्छ या सर्जरी गर्नुपर्छ भन्ने सन्दर्भमा धेरै

ठाउँमा सर्जरी गर्नुपर्छ। नीतिगत, व्यवस्थापकीय, लगानीको पक्षमा सर्जरी नै गर्नुपर्ने स्थिति देखिन्छ,' पौडेलले भने। उनले राज्यले सबै क्षेत्रमा जनशक्ति बढाए पनि स्वास्थ्य क्षेत्रमा छुटाएको बताए। मन्त्री पौडेलले केही समयमा ५ सय चिकित्सकको विज्ञापन खोल्ने बताए। सरकारले ५ सय जना चिकित्सकको दरबन्दी सिर्जना गर्न स्रोतका दृष्टिले सम्भव नभएको मुद्रुरोग विशेषज्ञ डा. भगवान कोइरालाले जिकिर गरे। त्यसका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी मोडलमा जानुपर्ने उनले सुझाए। सार्वजनिक निजी साझेदारी किन महत्वपूर्ण छ भने अहिले नेपालमा सफलतापूर्वक चलेका संस्थाहरू यही मोडलमा चलेको उनले उदाहरण दिए। नेपाल सरकारले कागजमा भएको कुरा व्यवहारमा उतार्न नसकेको यो नीतिलाई कार्यन्वयनको पहल थाल्नुपर्ने डा. कोइरालाले सुझाव दिए। मन्त्री पौडेलले जनशक्तिसँगै उपकरण र पूर्वाधारको सन्दर्भमा पनि सुधार जरुरी रहेको बताए। उनको आग्रह थियो, 'निराशा नबाँडौं, धेरै पूर्ण भएको छैन। व्यवस्थित भएको छैन।' उनले जनसंख्या र सहर बढेपनि अस्पताल भने बढ्न नसकेको बताए। 'अब शहर धेरै बने। पहिलेका शहरमा मानिस पनि थपिए। तर, अस्पताल र अस्पताललाई चाहिने अरु पक्ष थप्न नसकेको कुरा सत्य हो,' उनले भने। मन्त्री पौडेल आवश्यकताको आधारमा सरकारले पहिलो प्राथमिकतामा अस्पताल थप्नुपर्ने बताउछन्। उनी भन्छन्, 'हामीले भनिरहेको समाजवाद स्वास्थ्यभित्र भेटिएर भने कहीं पनि भेटिदैन। नेपालको संविधानमा स्वास्थ्यप्रति

जे प्रतिबद्धता जनाइएको छ त्यो पूरा हुन सकेन भने संविधान लागू भएको मान्न सकिदैन। त्यसो हुनाले स्वास्थ्य क्षेत्र एकदमै अपूर्ण छ।' स्वास्थ्यमा जनताको पहुँच बढाउन अर्थ व्यवस्थापनमा जोड दिन डा. कोइरालाको आग्रह थियो। 'स्वास्थ्यमा पहुँचको परिभाषाभित्र बहुलत्व पर्छन्। पहिलो प्राविधिक क्षमता जनशक्तिदेखि लिएर उपकरण, प्रविधि, पूर्वाधारको सुनिश्चितता हो, संगसंगै आर्थिक व्यवस्थापन पनि,' उनले भने, 'उपचारसँगसँगै मूल्य कस्ले व्यहोर्छ। आजको दिनमा स्वास्थ्यमा कति खर्च हुन्छ? त्यसको ५४ प्रतिशत खर्च जनताले उपचारको वेला खल्ली वा पटुका कताबाट निकाल्न सकिन्छ, त्यताबाट निकालेर बुझाउँछन्।' जनताले खल्लीबाट तिनै भन्ने बाध्यता हटाउन चुनौति रहेको उनको भनाइ छ। 'स्वास्थ्यकर्मीमाथि हुने दुरव्यवहार पनि आर्थिक व्यवस्थापनकै कारण हो। आर्थिक व्यवस्थापन गर्न नसकेमा जनतामा स्वास्थ्यको पहुँच अभाव हुन्छ, उनले भने। 'पहुँच पुऱ्याउने ठाउँमा अस्पताल बनाउने र अर्थ व्यवस्थापन गर्न उनको सुझाव छ। ने पालमा विदेशबाट उपकरणसँगै औषधि आयात हुने कारण निजी अस्पतालको सेवा महँगो पर्ने अर्को चिकित्सक डा.सन्तोष शाक्यले बताए। 'संविधानमा आधार भूत स्वास्थ्य राज्यले व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ। त्यस्तै स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच हुनुपर्छ भनेर भनिएको हो, उनी भन्छन्, 'त्यस्तो भन्दै गर्दा हामी निजी अस्पतालमा समान स्वास्थ्य सेवा, सहूलियत, तिर्नसकेको दरमा र सहज पहुँच हुन आवश्यक छ।'

पुस्तक-समीक्षा

किन दुखिरहन्छ मान्छेको मन ?

मानसिक स्वास्थ्य र अन्य विषयमा पत्रपत्रिकामा लेखिरहने डा. विश्वबन्धु मानसिक स्वास्थ्य क्षेत्रका स्तम्भ हुन् । राज्य वा उनले जिको बनाएका बिरामीहरूले उनलाई कति सभन्ने, फरक कुरा हो । यो गदानका हिसाबले मानसिक स्वास्थ्यका क्षेत्रमा उनले जति स्पष्ट ढंगले अरुले लेख्न सकेका छैनन्...

रसुवाली कवि

भक्तृमण्डपस्थित 'नारायण दाइको पसल'मा वेलाबखत महत्त्वपूर्ण पुस्तकहरू आइरहेका हुन्छन् । पुस्तकप्रेमीहरूका लागि पुस्तकालय, पुस्तक पसल वा क्याफेका साना लाइब्रेरी तीर्थस्थल हुने गर्छन् । नारायण दाइको मः पसलको मात्र चर्चा हुने यस शहरमा नारायण दाइको पुस्तक पसल पनि मेरा लागि महत्त्वपूर्ण छ । पुगिरहेको हुन्छ ।

नारायण दाइको पुस्तक पसलमा एउटा सानो पुस्तक भेट्छु, 'मानसिक स्वास्थ्यका विविध आयाम' । लेखक हुन्छन् वरिष्ठ मनोचिकित्सक डा. विश्वबन्धु शर्मा । एउटा कवितासंग्रह र त्यो पुस्तक लिएर म वागवजार आइपुग्छु । एउटा क्याफेमा बसेर त्यो पुस्तक पढ्न थाल्छु ।

पुस्तकको भाषा र पुस्तकले बनाइरहेको भाष्य गजब लाग्छ । नेपाली भाषामा मानसिक स्वास्थ्यलाई वैज्ञानिक ढंगले पढ्ने डाक्टर को होला ? पुस्तक लेखे एकदम कम छन् मनोचिकित्सकहरू । त्यसपछि म आइपुग्छु उनै शर्मा प्रशंसित पुस्तक 'मान्छेको मनसम्म' । बृहत आकारको यो पुस्तक ध्यानसभ्र भर पढ्न थाल्छु ।

म पुस्तक समीक्षक होइन । एक जना समालोचकले समीक्षा भनेर लेखेको लेखलाई पुस्तक चर्चा भनेर छापिन्छ । मलाई समीक्षक हुन भ्याउ लाग्छ । म फरम्याटका समालोचकहरूबाट दिक्क छु, आजित छु । म मान्छेको मन पुस्तक पढेपछि लेख्न लागिरहेको छु ।

भनिन्छ, १३ वैशाख १५ प्रतिशत मानिसहरू उपचार गरिनुपर्ने मानसिक समस्याबाट आजित छन् । मानसिक स्वास्थ्यलाई हेर्ने दृष्टिकोणको बदनामीले बुझ्ने मानसिक रोगको उपचार गराउन सक्दैनन् । रोग लुकाउँछन् । एउटा हदसम्म पुगेपछि त्यो आत्महत्याको कारकसमेत बन्ने गरेको पाइन्छ । डाक्टर शर्माको अनुभवप्रधान पुस्तक मान्छेको मन परिवर्तन नेपालमा मानसिक स्वास्थ्यको दर्दनाक स्थिति छर्लंग हुन्छ ।

नेपालको जनसंख्याको ठूलो हिस्सा मानसिक रूपमा पीडित छ । तर, मानसिक रोगको उपचार गराउने ठूलो अस्पताल पाटनको मानसिक अस्पताल मात्र छ । त्यहाँ वक्ष मानसिक रोग विज्ञ कति छन् ? उनीहरूले कति जनासम्म धान्छन् ? स्वाभाविक रूपमा भन्न सकिन्छ, एकदम थोरै मानिसलाई मात्र धान्न सक्छ त्यस अस्पतालले ।

बस्छे म महाराजगन्जस्थित शिक्षण अस्पतालको मानसिक बाडमा पुगेको थिएँ । एउटा सटर जस्तो ठाउँमा खाँदिएर डाक्टरहरू उपचार गराइरहेका थिए । उदासीन विरामीहरूको भावभंगिमा हेर्दा मनमा बेचैली भाव उठेको थियो । स्पष्ट थियो- मानसिक स्वास्थ्यलाई अहिले पनि लुकाउनुपर्ने रोगका रूपमा हेरिन्छ ।

मानसिक समस्या विशेषगरी युवा अवस्थामा धेरै देखिने शर्माको पुस्तकमा उल्लेख गरेका छन् । देशका लागि श्रममार्फत योगदान दिनुपर्ने युवाहरू नै मानसिक रोगी बनेको दृष्टान्तले डाक्टर शर्मालाई छोएको छ । उनले आफ्नो जीवनको निकै ऊर्जाशील समय नेपालमा मानसिक स्वास्थ्यसम्बन्धी चेतना जगाउन र उपचार गर्न खर्च गरेका छन् ।

उनले काठमाडौँ मात्र नभई पूर्वी नेपालको भूभागदेखि पश्चिम नेपालको पोखरासम्म पुगेर विरामीहरूलाई सेवा दिएका छन् । यस अवधिमा उनले मानसिक रोगको डाक्टर हुँदा खेपेको खिसी, दूरदूर पनि उतिकै उल्लेखनीय छ । नेपाली समाजमा एउटा हदसम्म मानसिक स्वास्थ्यलाई जटिल स्वास्थ्य

समस्या हो र यो उपचारमार्फत निको हुन्छ भन्ने चेतना जगाउन शर्माको निकै महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका छन् ।

दशौँ हजार विरामीको उपचार गरेका शर्माको अनुभव गहिरो छ, मानसिक स्वास्थ्यका क्षेत्रमा । उनले केही प्रतिनिधि घटनालाई पुस्तकमा उल्लेख गरेका छन् । एउटा घटना यस्तो छ :

शर्मा लेख्छन्- मैले भर्खर काम सुरु गरेको थिएँ । एक जना गिरी थरका पश्चिमतिरका न्यायाधीश साइकोसिस रोग लागेर उपचारका लागि आए । वरिपरिको वातावरणलाई सही किसिमले मूल्यांकन गर्न नसके, त्यसलाई गलत अर्थ लगाउने, डराउने, भ्रमहरू हुने आदि अवस्था थियो ।

उनलाई आफूले पहिला गरेका फसलका फगडियाहरू मिलेर पिछा गरिरहेको भ्रम हुन थालेको थियो । यही भ्रमका कारण उनी डराउँदै हिँड्न थालेका थिए । मैले औषधि उपचारका साथै उनी तथा परिवारलाई

आजसम्म मैले गरेका फसलमा हार्ने पक्षहरू एकजुट भएर मेराविरुद्ध पडचन् गरिरहेका छन् । मलाई फसाउने, मार्ने, दुख दिने तयारी भइरहेको छ भन्ने भ्रम परेकाले उनी भाग्ने, लुक्ने गर्न थालेका थिए ।

मकहाँ उनी ३-४ महिनाजति उपचारका लागि आए । उपचार गर्दै जाँदा निकै राम्रो सुधार भएको थियो । नोकरी अर्थात् लामो भइसकेकाले केही समयपछि उनले सेवाबाट अवकाश लिए । त्यसपछि मेरो सम्पर्कमा आएनन् ।

मानसिक रोग र त्यसमा पनि साइकोसिस भइसकेपछि हेराइ, दृष्टिकोण नै उल्टापाल्दा हुन्छन् । त्यस कारण न्यायाधीश वा यस्तै महत्त्वपूर्ण पेशा नगर्नु राम्रो हो । (मान्छेको मन, पृष्ठ : १०६-१०७)

नेपाली समाजमा मानसिक रोगलाई पूर्वजन्ममा गरेका पापको कारण उत्पन्न हुने समस्याका रूपमा चित्रण गरिन्छ । ज्योतिषीहरू भन्छन्- आठौँ घरमा बसेको चन्द्रले गर्दा तपाईं डिप्रेसनमा जानुभयो, अब पीपलको बोटमा पानी चढाउनुस्, सोमवार व्रत बस्नुस्, स्वतः समस्या हराएर जान्छ । यी यस्ता गलत धारणालाई डाक्टर शर्माको खारेज गर्ने प्रयास गरेका छन् ।

पुस्तक पढ्दा थाहा लाग्छ, बुझ्ने पटक धामीभाँकीकहाँ पुगेका र अन्तिममा शर्मासम्म आइपुगेका विरामीहरू निको भएका छन् । उनी धामीभाँकीको विश्वास नगर्ने आग्रह गर्छन् । मानसिक समस्यालाई फारफुकबाट थोरै पनि घटाउन नसकिने शर्माको अनुभव रहेको छ ।

मानसिक रोगका अनेकौँ प्रकार हुन्छन् । नेपाली समाजमा डिप्रेसन र एन्जाइटीको मात्र चर्चा पाइन्छ । 'मान्छेको मन'भित्र मानसिक रोगका दर्जनौँ प्रकारको चर्चा गरिएको छ ।

रस पुगेर उच्च शिक्षा अध्ययन गरेका शर्माको रुसमा देखेको समाजलाई केलाएका छन् पुस्तकमा । कतिपय ठाउँमा उनले डाक्टर बन्न गरेको संघर्षका आयामहरू पढ्दा रोचक लाग्छ । तत्कालीन समयको नेपाली समाजको समेत चित्रण गरेका छन् यस पुस्तकमा डाक्टर शर्माको ।

पुस्तकमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा हुने राजनीति, खिचातानी र प्रतिस्पर्धालाई उल्लेख गरिएको छ । राजनीतिक पहुँचका आधारमा हुने छोटोछोटोको रोचक वर्णन गरिएको छ । लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा लाग्दाका तीतामीठा पलहरू र त्यसपछिका राजनीतिक परिदृश्यले पक्कै पनि डाक्टर शर्मालाई खिन्न बनाएको छ । स्वयं मनोचिकित्सकको मन पनि दुखेको छ । गुनासाहरू हुनु सायद ज्यूँदो मान्छेको स्वभाव हो ।

एक पटक डाक्टर शर्मा चर्चित प्रकारको ध्यान पनि बस्न पुगेका थिए । त्यो ध्यानबाट उनले एकाग्रता पनि पाए । यो प्रसंग उनको अघिल्लो पुस्तकमा छ । तर, डाक्टर शर्माको अनुभव के छ भने, कुनै पनि प्रकारको ध्यान बसेर मानसिक रोग निको हुँदैन वरु मानसिक रोगको उपचार नै गराउनुपर्छ । उनको विश्वास मेडिकल साइन्सप्रति दृढ रहेको देखिन्छ ।

मानसिक स्वास्थ्य र अन्य विषयमा पत्रपत्रिकामा लेखिरहने डाक्टर विश्वबन्धु मानसिक स्वास्थ्य क्षेत्रका स्तम्भ हुन् । राज्य वा उनले निको बनाएका विरामीहरूले उनलाई कति सम्झ्ने, फरक कुरा हो । योगदानका हिसाबले मानसिक स्वास्थ्यका क्षेत्रमा उनले जति स्पष्ट ढंगले अरुले लेख्न सकेका छैनन् । लेखिएका सामग्रीहरू पनि यति व्यवस्थित ढंगले प्रकाशमा आएका देखिँदैन । अहिले पनि शर्मा कर्मक्षेत्रमा नै सक्रिय छन् । मान्छेको मनभित्र डाक्टर शर्मालाई पढ्दा उनी मान-सम्मान खोजी हिँड्ने मानिस पक्कै पनि होइन्थे । उनी कर्ममा रमाउने असल चिकित्सक लाग्छन् ।

यो पुस्तक जोकोहीका लागि महत्त्व राख्ने खालको छ । अर्को शब्दमा भन्दा संग्रहणीय छ ।

पुस्तकको अन्तिम गातामा लेखिएको छ- 'पढ्दै गर्दा तपाईंले समाजको चित्र पाउनुहुने छ । कतै तपाईं हाँसेर हल्कक हुनुहुने छ, कतै भावुक बन्नुहुने छ । भाषा यति रसिलो र खँदिलो छ कि ठाउँठाउँमा तपाईंले वाह ! भन्नुहुने छ ।'

'मान्छेको मन' पक्कै पनि पठनीय छ, अफ भनौ, मननीय छ ।

कविता

जानेहरूलाई

डा. ईश्वरमणि अधिकारी

जान्छु भन्नेहरू भन्छन् तर जाँदैनन् जसरी जान्छु भन्छु जान्छु, फकिरहन्छु नदी, गइरहन्छु एकतमस वादल भएर फर्कन्छु ।

यादहरू मात्रै हुन् जो जान्छु भन्दैनन् र, जाँदैनन् पनि मात्र आइरहन्छन् ।

भन्दैन म 'करिमले उग्यो' त भन्दै भन्दैन बदलामा यस्तो भन्न रुचाउँछु - 'जे प्राप्त छ, त्यो पर्याप्त छ जे प्राप्त छैन, त्यसको मोह पनि छैन' र पनि सकिन्न म जाऊ भन्न जान्छु भन्नेहरूलाई पनि ।

जो जहाँ भए पनि समयभन्दा छिटो कोही व्यूँकन धरामा र, व्यूँकिएको अर्धिनय निदाएको भन्दा घातक हुन्छ ।

जानेहरू सम्झेर किन दुखी हुनु ? जो गएकै हुँदैनन् किन दुल्लु बेपर्नाकमा ?

त्यसो त दुःख छ र सुखको अर्थ छ दुःखबाट निःशरण भ्रमवाहेक केही हुने सक्दैन ।

उडिजाने चराहरू गए जस्ता देखिन्छन् तर गएका हुँदैनन् पुतलीहरू फूलदेखि उडे पनि उड्ने आँखि फूलैसम्म हो ।

जानेहरू हो जानै नै भए जानू तर, याद लिएर नजानू ल !

कविता

भोगाइको अनुभव

जीविका अशु

आँखामा आशा हृदयमा विश्वास जीवनको यात्रा धार्मिक मार्ग ।

सपना होइन, सत्यको खोजी हो धर्म सुखको आधार हो पर्वतहरूको शिखरमा उठेर हेरेँ धर्मको मार्ग सधैं उचाइमा छ ।

सपना र भ्रमक दुनियाँलाई त्यागिदिई आत्मा र परमात्मा त एकै-एकै हुन्छ मनको शान्ति नै जीत हुन्छ यात्रा यही निरन्तर चलेमा अन्ततः हामी प्रेम पाउँछौँ धार्मिक जीवनमा पूर्णता पाउँछौँ ।

यस यात्रामा शक्ति र प्रेम हरेक पानामा लेखिएको हुन्छ जब हृदयमा प्रेम र आत्ममा शान्ति हुन्छ अनि भगवानमा सर्मापत हुन्छ तब यो जीवन असल रूपमा अर्थपूर्ण बन्छ ।

भन्नेहरू यसै भन्छन् भोग्नेहरूले कहिले भेटेनन् ईश्वर त्यसैले हामी विचारको पाटो पछ्याऔँ कर्मको बाटो पछ्याऔँ न कि अर्थात्विश्वासको ।

सत्पत्नी इन्द्रणीको रडभन्दा उज्यालो प्रकाश त हामीभित्र छ परिश्रम गरेर त हेर परिश्रम गरे नभिले के छ र यहाँ ?

विश्वासघात

कथा

कुजदेवी उपाध्याय

सधैं जस्तै आज पनि रतनले बिहानै मोबाइलमा खबर लगाएर दाँत ब्रस गर्न पेट लगायो । त्यो उनको आदत बनेको थियो । खबर पनि के आउँछ र ! जताततै गाडी एम्बिडेन्ट, मृत्यु, हत्या कति सुन्नु ! नसुनी पनि मन मान्दैन ! ब्रस २-४ सकौं दलेको मात्र थियो, कोही रोएको आवाज आउँछ । बोली चिनेजस्तै लाग्छ रतनलाई । उनी मोबाइलतिर आँखा लगाउँछन् । हातबाट ब्रस खुन्रुक्के भुइँमा फर्छ । मूख हतार-हतार पानीले धोएर उनी जसै त्यसै बस-प्यान्ट जीउमा हाल्छन् र ढोकामा ताल्ना लगाउँछन् । लाग्यो कि लागेन, हेर्ने समय हुँदैन ।

ग्यारेजबाट गाडी निकालेर उनी बाटोमा पुग्छन् । गेट बन्द नगरीकन गाडी हाँकेर बाटो लाग्छन् । हावाको गतिमा गाडी अघि बढ्छ । उनको कोठादेखि हॉस्पिटलसम्म पुग्न ४ घण्टा लाग्छ । उनी आफ्नो छातीको धड्कन बढेको अनुभव गर्छन् ।

गाडी हॉस्पिटल अर्धिल्टर रोकेर उनी आर्तिदे एउटी नर्सलाई सोझ पुग्छन्, 'आज बिहान एडमिट गरेकी रज्जु नाउंकी केटी कहाँ छन् सिस्टर ?' नर्सले हातले एउटा कोठा देखाउँदै त्यहाँबाट चुपचाप गएको देखेर रतनको मनमा डर र शंकाको भयभीत पार्न थाल्छ । उनी कुडेर कोठाभित्र पुग्छन् । एउटा जिउँदो लास भएर लडिरहेकी हुन्छन् रज्जु ।

हिजो रातिको घटना । बिहानै प्रातः भ्रमणमा निकालेका मान्छेले देखेर पुलिसलाई खबर दिएका थिए । 'रज्जु ! यो के भयो तिमीसँग ? अब के हुन्छ ? तिमी बाँचे पनि यो समाजले बाँच नदला र ! जेसुकै भनोस समाजले, तिमी बाँच्नै पछि मेरा लागि !'

बाहिर उभिरहेका मानिसहरू भन्दै थिए, 'यस्तो भएर बाँच्नुभन्दा मर्नु नै राम्रो !'

'त्यसो नभन्नु । उनी मर्दैनन् ।'

'ए रतन, के सोचेर उभिएका हो ? अगाडि केही छैनन्, छिटो भित्र जाऊ !' आकाशको हात काँधमा पुग्दा रतन फर्संग हुन्छ । ऊ एउटा सपिड कम्प्लेक्सका छेउमा पाउँछ आफूलाई । अतीतले पिछा नछाडेको देखेर आफैँ छक्क पर्छ । शरीर पसिनाले निथुरक भिन्छ ।

मूख रुमालले पुछ्दै आकाशसँग कुरा गर्न थाल्छ, 'के भन्नु साथी, मलाई एकाँछिन एकै हुँदा अनेक किसिमका याद आउँछन् । काममा मन बस्दैन । आफूलाई एकदमै एक्लो जस्तो लाग्छ ।'

'त्यसो भनेर हुँदैन रमेश । तिमी विगतका कुराहरू भुलेर नयाँ चिन्ता गर । जे हुनु थियो, भयो । अब सोचेर आउँदैन ।'

'के किन्न यहाँ आएका थियो, हिँड । म पनि दसैका लागि आमा र बहिनीलाई लुगा किन्ने विचारमा छु ।'

रतनले मनमनै सोचे, उनी पैसा निकाल्न वैक आएका थिए । यो सपिड कम्प्लेक्समा कसरी आइपुगे, उनलाई थाहै भएन । 'ए आकाश ! आज कति महिनामा हाम्रो भेट भयो ? हिँड चिया लिएर एकाँछिन गए गरौँ ।'

दुबै होटेलमा चिया पिउन जान्छन् । रमेश रज्जुको कुरा गर्दै मन अर्धिलो पाछेन अनि आमाले विहे गर्न बारम्बार भनेको कुरा आकाशलाई सुनाउँछन् । 'अब रज्जुको कुरा छोड रमेश । तिमी शिक्षित र जागिरे भएर पनि यति कमजोर हुनु हुँदैन । नयाँ सोच । दसैका हाम्रो घर आउनु, धेरै बात मारौँला ।'

सपिड गराइ भएन । दुबै साथी आफ्नो गन्तव्यतिर लागे ।

कोठाभित्र पसेर रतन यताउति हेर्छन् । आमा र बहिनीसँग खिचेको फोटो एकोहोरो हेरिरहन्छन् उनी ।

'बहिनी ! नारी भएर पनि तिमी कति स्वार्थी रहिछ्यौ ? किन तिमीले मेरो रज्जुलाई हटाउने पडचन्न गयो मेरो जीवनबाट ?'

रतनले आफ्नो जम्मा पुँजीबाट धेरै खर्च गरे रज्जुलाई बचाउन । विस्तारै स्वास्थ्यमा सुधार आयो । हॉस्पिटलबाट डिस्चार्ज गरेपछि उनी आफ्नो घर गइन् । पढेलेखेकी स्मार्ट रज्जु अब परिवर्तित रूपमा देखापरेछिन् । उनी कसैसँग बात गर्दैनन् । आफ्नै कोठाभित्र आफूलाई बन्द गरेर राख्न मनपराउँछिन् ।

गरिब भए पनि स्वामिमानि स्वभावकी उनी समाजदेखि भाग्ने चाहन्छिन् । रतन उनलाई हौसला दिन्छन् । 'त्यसो हैन रज्जु, तिमी साहसी हुनुपर्छ । निक्कलनुपर्छ समाजको अर्थ । म तिमी साथ दिन्छु । तिमी केही बोध छैन ।'

दिन बित्दै जान्छ । रतन घरमा आमालाई कुम्हाउने कोसिस गर्छन् । तर, आमा एउटै कुरामा लागि रहन्छिन् ।

'हुने सक्दैन । त्यो केटीलाई बुझाएर पारेर घरमा ल्याउँदा समाजले थुक्छ हामीलाई ।'

बैनी रीमाको कुरो पनि एउटै हुन्छ ।

बैनी रीमाको कुरो पनि एउटै हुन्छ ।

कतारमा नेपालीहरूको लगानीमा 'नमस्ते नेपाल ज्वेलरी'

तिलु शर्मा पौडेल, मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ फागुन

वैदेशिक रोजगारीका लागि आकर्षक कर्मभूमि मानिएको मध्यपूर्वको देश कतारमा रोजगारीसँगै व्यवसाय गर्ने नेपालीहरूको संख्या बढ्दो क्रममा छ।

साथै तीन लाख नेपाली रहेको कतारमा करिब १५ सय नेपालीहरूले व्यापार व्यवसाय गर्छन्। यही व्यवसायमध्ये सुनचाँदी व्यवसायमा नेपालीहरूको प्रत्यक्ष लगानी नभई रहेको अवस्थालाई चिर्दै विजय विक (स्याङ्जा), रोहित गहतराज (पोखरा बगलटोल), सुनिल कँडेल (चितवन) र कृष्णबहादुर श्रेष्ठ (स्याङ्जा) मिलेर कतारमा 'नमस्ते नेपाल ज्वेलरी' सुनचाँदी पसल सञ्चालनमा ल्याएका छन्। सल्ला रोडको विएमडब्लु सुरुम्को पारीपट्टी एनखालिद पट्टि रहेको अल नाइफ सुकभित्र शुक्रवार उक्त पसलको स्योन्सरा संरक्षकत्व प्रदान गर्ने व्यक्ति कफिलाले रिबन तथा केक काटेर उद्घाटन गरेका छन्।

कफिलले व्यावसायिक सफलताको शुभकामना व्यक्त गरे। नेपालीहरूको बाको बस्ती रहेको सैन्या क्षेत्रको नजिक रहेको उक्त पसलमा आइपुग्ने ग्राहकहरूका लागि पर्याप्त पार्किङसहित विशेष सुविधा पनि उपलब्ध रहेको सञ्चालकहरूले बताए। सुनचाँदी व्यवसायमा ३० वर्ष भन्दा लामो समय व्यतित गरेका सञ्चालक मध्येका कहेले नेपालमा पनि

सोही व्यवसाय गरेको अनुभव सुनाए। उनीहरूले कतारको पसलमा पनि नेपाली कालीगढ कार्यरत रहेको हुँदा नयाँ फसनसहित नेपाली कला, संस्कृति भल्कने गहना १०० प्रतिशत बाइब्याक यन्ट्रीका साथ विक्री गरिने बताएका छन्। रसान विना र विना छलकपटविशुद्ध सुननै विक्री गर्ने प्रतिवद्धता संचालकले गरेका छन्। एकपटक ग्राहकको विश्वास टुट्यो भने त्यो विश्वास पुनः पाउन गाह्रो हुने महंगा गरगहना सदैव सवैले खरिद पनि नगर्ने र सधैं लगाएर पनि नहिँड्ने हुँदा विश्वासमा सदैव अडिग रहनुपर्ने उनीहरूको बुझाइ छ।

कतिपय नेपाली श्रमिकको आय कम हुने हुँदा आफ्नो पसलमा आउने प्रत्येक नेपालीलाई प्रति रति १/२ रियाल भएपनि कम दाममा विक्री गर्ने उनीहरूले बताएका छन्। न्यून आय भएका र साथमा आतायात नभएका कसैले पनि टाढासम्म दुख नपाओस् भन्ने आफ्नो चाहना रहेको बताउँदै ग्राहकहरूलाई कहिल्यै निराश नबनाउने उनीहरूले प्रतिवद्धता जनाएका छन्। टाढा-टाढाका ग्राहक पसलमा आएर फर्कन नपरोस् भन्ने हेतुले सुनको दररेट तथा आफूलाई आवश्यक गरगहनाका बारेमा ३१०००७९१ नम्बरमा फोन या व्हाट्सएपमार्फत युफेरेर आउन सकिने सुविधा रहेको उनीहरूले बताएका छन्। पसल बिहान ९ बजेबाट राति १० बजेसम्म हप्ताको सातै दिन खुल्ला रहनेछ।

अर्घाखाँचीलाई धार्मिक पर्यटन हक्का रूपमा विकास गरिने

सूर्यप्रसाद भुसाल/मध्यान्ह
अर्घाखाँची, १६ फागुन

लुम्बिनी प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले अर्घाखाँची जिल्ला लुम्बिनी प्रदेशमै धार्मिक तथा अन्य पर्यटकहरूको आकर्षणको मुख्य केन्द्र बन्दै गएको बताएका छन्। अर्घाखाँचीको सुपा देउराली मन्दिर संरक्षण समितिको १३ औं वार्षिक साधारण सभाको शुक्रवार उद्घाटन गर्दै आचार्यले धार्मिक पर्यटन पबुद्धनका लागि डिजिटल पवित्रिको उपयोग सुपादेउरालीमा गर्नुपर्नेमा जोड दिए। 'अर्घाखाँची धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटनको दृष्टिकोणले अपार सम्भावना बोकेको जिल्ला हो। यहाँ पाणिनी तपोभूमि, अर्घा दरवार, मालारानी नरसिंह थान, बलकोट पोवा, सिद्धेश्वर मन्दिर जस्ता ऐतिहासिक तथा धार्मिक पर्यटकीय स्थलहरू छन्। यिनै क्षेत्रलाई समेटिएको धार्मिक पर्यटकीय हक्का रूपमा प्रदेश सरकारले विकास गर्न चाहेको छ' मुख्यमन्त्री आचार्यले भने, 'सुपा देउराली मन्दिरमा वार्षिक लाखौं भक्तजन आउने गरेका छन्, व्यवस्थित प्रचार-प्रसार गर्न सकिने भने धार्मिक पर्यटन अफ विस्तार गर्न सकिन्छ। धार्मिक पर्यटकहरू आकर्षित हुँदै गएको पाएका छन्। थप व्यवस्थित गरेर अघि बढ्न तीनै तहका सरकारको

सहयोग जरुरी छ।' आचार्यले डिजिटल युगमा धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रहरूको प्रचारप्रसारलाई पवित्रिसँग जोड्न आवश्यक रहेको उल्लेख गर्दै भने, सुपा देउरालीका गतिविधि तथा प्रगतिलाई दैनिक रूपमा जनताको बीचमा हिसाब किताब सार्वजनिक गर्नुपर्छ। थप एउटा डिजिटल पेज बनाएर हरेक दिनको विवरण अद्याधिक गर्ने प्रणाली विकास गरिनुपर्छ।' मुख्यमन्त्री आचार्यले सुपा देउराली मन्दिरलाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक रहेको बताउँदै सफाई, सुरक्षा र स्वास्थ्यपनमा सुधार गर्न निर्देशन दिए। मुख्यमन्त्री आचार्यले धार्मिक पर्यटकहरूको आगमन बढाउने हो भने योजनाबद्ध रूपमा काम गर्न आवश्यक रहेको बताए। व्यवस्थित प्रचार-प्रसार गर्न सके वर्षको १५-२० करोड रूपैयाँ आम्दानी गर्न सकिने गुरुयोजनाले तोकिएको निर्माण कार्य गर्न अब अरु कसैको मुख ताक्नुपर्ने अवस्था नरहने भन्दै उनले धार्मिक पर्यटनको दीर्घकालीन सम्भावनामा जोड दिए।

रिंको सदा मृत्यु प्रकरण न्यायको माग गर्दै प्रदर्शन

प्रविण सिंह/मध्यान्ह
लहान, १६ फागुन

सिरहाको नवराजपुर गाउँपालिका-१, भगवतीपुरकी १७ वर्षीया रिंको कुमारी सदाको रहस्यमय मृत्यु प्रकरणमा न्यायको माग गर्दै लहानमा प्रदर्शन गरिएको छ। मुसहर समुदायका सदस्यहरूसहित स्थानीय नागरिकहरूको सहभागितामा लहानको मुख्य चोक, गेट क्षेत्र तथा पूर्वपंचिम राजमार्गमा प्रदर्शन गरिएको हो।

प्रदर्शनका क्रममा 'रिंको सदालाई न्याय देऊ!', 'बलात्कारीलाई कडा कारवाही गर!' जस्ता नाराहरू गुञ्जिएका थिए। आक्रोशित स्थानीयहरूले केही बेर सडक अवरुद्ध गर्दै दोषीमाथि कठोर कारवाहीको माग गरेका थिए। दबावमूलक प्रदर्शनपछि लहान नगरपालिका वडा नम्बर १, मटियावाँस्थित श्री आशाभूत विद्यालयको परिस्तरमा कोषसभा गर्दै आन्दोलन समापन गरिएको थियो।

चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान दिवस मनाइँदै

सन्तोष पौडेल/मध्यान्ह
बर्दिया, १६ फागुन

विश्व वन्यजन्तु दिवसको अवसरमा बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज आसपासका युवाहरूले चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान दिवस मनाउने भएका छन्। चोरी शिकारको अन्त्य गर्न वन र वन्यजन्तु जोगाउन २०६५ सालदेखि युवाहरूले थालेको यस अभियानमा निकुञ्ज आसपासका

अभियानमा स्वतःस्फुट रूपमा युवाहरू जुटेको दिनलाई सम्झना गर्दै फागुन २७ गते चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान दिवस मनाउँदै आइएको थियो। बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रका युवाहरूले नेपाल सरकारले विश्व वन्यजन्तु दिवसकै दिन चोरी शिकार नियन्त्रण युवा अभियान मनाउने निर्णय गरेपछि २०७१ बाट मार्च ३ का दिन दुवै दिवस एकसाथ मनाउन थालिएको हो।

चोरी शिकारको अन्त्य गर्न वन र वन्यजन्तु जोगाउन २०६५ सालदेखि युवाहरूले थालेको यस अभियानमा निकुञ्ज आसपासका बर्दिया र सुर्खेतको उत्तरी क्षेत्रका मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका १९ वटा उपभोक्ता समिति र १९ वटै चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान सञ्चालक भण्डे ३ हजार ५ सय युवाहरू सहभागी रहने चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान सञ्चालक अध्यक्ष हेमन्त आचार्यले बताए। उनका अनुसार दिवसका अवसरमा संरक्षण सम्बन्धी विभिन्न भर्नाई पदार्थनी, संरक्षण सचेतना ज्यारी र स्थानीय कलाकारहरूद्वारा विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ।

महिलालाई अर्गानिक खाना पकाउने तालिम

सर भुसाल/मध्यान्ह
सन्धिखर्क, १६ फागुन

सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नम्बर ७ खाचिकोटले महिलाहरूलाई मिठो खाना बनाउने तालिम दिएको छ। स्थानीयस्तरमै उत्पादन भएको वस्तुबाट कसरी मिठो र स्वास्थकर खानेकुरा पकाउन सकिन्छ भन्नेबारे जानकारी होस् भन्ने उद्देश्यले १० दिने तालिम दिइएको हो।

उत्पादनलाई कसरी मिठो र स्वादिलो बनाउन सकिन्छ?, पाहनाको रुची अनुसार कसरी खानेकुरा बनाउन सकिन्छ?, खाना बनाउँदा के कुरामा ध्यान दिनुपर्ने रहेछ?, भन्ने कुरा विषयमा प्रशिक्षण दिइएको प्रशिक्षक रुकमिणा पराजुलीले बताइन्। स्थानीय स्तरमा नै उत्पादित वस्तुको प्रयोग गरी अर्भक कसरी खाना पकाउने भन्ने तरिका जान्नेको तालिममा सहभागी कमला आचार्यले बताइन्। तालिमको समापन कार्यक्रममा सन्धिखर्क नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खिमानन्द भुसालले स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने सामग्रीबाट अर्गानिक खाना बनाउने तालिमले स्थानीयलाई आत्मनिर्भर र स्वरोजगार बनाउन मद्दत गर्ने बताए। १० दिनसम्म सञ्चालन भएको तालिममा स्थानीय १६ जनाको सहभागिता रहेको थियो।

सुख्खा बन्दरगाहका लागि अधिग्रहण गरिएको जग्गाको मुआब्जा छिट्टै दिइने

वीरगन्ज/मस- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री राजकुमार गुप्ताले वीरगन्जस्थित सुख्खा बन्दरगाह विस्तारका लागि सरकारले अधिग्रहण गरेको जग्गाको मुआब्जा नर्दिदा स्थानीयवासी मर्कामा परेको सुनाए। यो समस्यालाई तत्काल सम्बोधनका लागि संसदमा समेत विषय उठाउन गरिदिन उनले मन्त्री गुप्तालाई आग्रह गरे। वीरगन्ज-२५ मा अवस्थित सुख्खा बन्दरगाहको निरीक्षण भ्रमण तथा जनताको गुनासो भ्रमण तथा जनताको गुनासो भ्रमण अतिक्रमित गर्दा पुगेको मन्त्री गुप्ताले जग्गाधनीहरूले लामो समयसम्म पनि मुआब्जा पाउन नसक्नु चिन्ताको विषय

भएको बताएका हुन्। मुआब्जा पीडित संघर्ष समितिका विजय कुमार तिवारीले वरौदेखि जग्गा अधिग्रहण गरेर सरकारले पीडितलाई मुआब्जा नर्दिदा स्थानीयवासी मर्कामा परेको सुनाए। यो समस्यालाई तत्काल सम्बोधनका लागि संसदमा समेत विषय उठाउन गरिदिन उनले मन्त्री गुप्तालाई आग्रह गरे। वीरगन्ज-२५ मा अवस्थित सुख्खा बन्दरगाहको निरीक्षण भ्रमण तथा जनताको गुनासो भ्रमण अतिक्रमित गर्दा पुगेको मन्त्री गुप्ताले जग्गाधनीहरूले लामो समयसम्म पनि मुआब्जा पाउन नसक्नु चिन्ताको विषय

दिँदै अब जग्गाधनीहरूले छिट्टै मुआब्जा पाउने आश्वासन दिए। सरकारले सुख्खा बन्दरगाह विस्तारका लागि वीरगन्ज-२५ को करिब ३०० घरधुरी भएको ६२ विघा जग्गा सात वर्ष अगाडिदेखि रोक्का गरेर राखेको छ। कार्यक्रममा मुआब्जा पीडित संघर्ष समितिका अशोक चौधरी, वडाध्यक्ष आशुतोष चतुर्वेदी, वडा नम्बर १७ का वडाध्यक्ष सञ्जु छक्रेली, सञ्जय पटेल, भैराराम प्रसाद, रामानन्द पटेल, शिव पटेललगायतको सहभागिता थियो।

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: GALATICO CAFETERIA COMPANY | सहर: KUWAIT | एल.नं.: 319606

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	SALES GIRL (FEMALE)	0	4	140	के.रु.	के.रु.	के.रु.	के.रु.	के.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

SHARON MANPOWER SERVICES PVT. LTD.
P.O. Box: 10443, Maharajgunj-04, Kathmandu, Kapan Marg
Phone: 01-4370530, 01-4370922, 01-4370457 / URL: www.sharonmanpower.com
Email: sharonhrsolution@gmail.com, Info@sharonmanpower.com
Mobile: 9851028901, 9805126395, 9851530582, 9801026390, 9746491713

साइप्रसमा रोजगार कम्पनी: Theodora Chrysanthou (Lic. No. 172) | सहर: LIMASSOL | एल.नं.: 319550

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Domestic Worker	0	20	400	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २५ गते (9 March 2025) मा हुनेछ।

Sundar Nepal Overseas Pvt. Ltd.
Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal, Tel. 01-4578460.
Mo.: 9851017680, 9851231399 Email: Sundarngo@gmail.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SOLID TOWER CONTRACTING EST. | सहर: DAMMAM | एल.नं.: 319460

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Construction Worker	2	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

मादी ओभरसिज सर्भिसेस प्रा. लि.
पो.ब.नं. ५५५५, साकेप रोड, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ०१-५५९९३३३, ५५९९०३५
फ्याक्स: ५५९९४८०, Email: mad5125@gmail.com | Website: www.madioverseas.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: ISTIKANA AMAL CAFE FOR SERVING DRINKS | सहर: DAMMAM | एल.नं.: 319408

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Food and Beverage Counter Worker	1	0	1400	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २५ गते (9 March 2025) मा हुनेछ।

PERFECT DESTINATION PVT. LTD.
Kupondole-10, Lalitpur, Nepal Tel: 01-5269014, 01-5268998 | Fax: 01-5261021
Email: perfect.destination2011@gmail.com, info@perfectdestination.com.np

UAE/SAUDI मा रोजगार 1. TTE Facilities Management, UAE | सहर: UAE | एल.नं.: 319456

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Cleaner (Female)	0	25	1099	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
2.	Cleaner (Male)	50	0	1050	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

2. Gingo Elect. & Sanitary Cont. Co. LLC, UAE | सहर: UAE | एल.नं.: 319526

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Aircondition Mechanic	30	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
2.	Assistant Technician/Telecommunication	20	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
3.	Electrician Assistant	50	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
4.	Electrician	30	1	1200	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
5.	Mechanic Assistant	10	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
6.	Plumber	30	0	1200	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.
7.	Plumber Assistant	30	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

3. Dana Bay Maintenance and Operation Co., Saudi | सहर: Saudi | एल.नं.: 319455

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	Garden Cleaning Labour	3	0	1000	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: ABDUL AZIZ A. AL-AJLAN TRANSPORTATION CO.LTD | सहर: RIYADH | एल.नं.: 319548

क्र.सं.	कामदारको पद	आय	संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण	हस्ताक्षर	वर्षा	विवरण
1.	HEAVY DRIVER TRAILER	8	0	1800	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.	यू.रु.

अन्तर्वार्ता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८१ फागुन २८ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

पुमोरी ओभरसिज प्रा. लि.
गौरी मार्ग, गौरी गाउँ-९, काठमाडौं। फोन: ४११६२५५, ४११६२६६
info@pumooriworldwide.com, www.pumooriworldwide.com

कप्तान एञ्जला ग्रीस प्रस्थान

काठमाडौं/मस-नेपाली उन्लाई एफाका प्रवक्ता राफ्टिय फुटबल टिमकी कप्तान एञ्जला तुम्बापो सुब्बा ग्रीस प्रस्थान गरेकी छन्।

अन्तर्राष्ट्रिय महिला च्याम्पियनसप खेलेर व्यावसायिक फुटबल खेलन उनी शुक्रबार ग्रीस प्रस्थान गरेकी हुन्।

उन्लाई एफाका प्रवक्ता सुरेश शाह, केन्द्रीय सदस्य पेमा डोल्मा लामा र महिला टिमकी व्यवस्थापक विन्दा देवानले बिदाइ गरेका छन्। एञ्जलाले ग्रीसको निस् अटोमोटीबाट रिफ महिला 'ए' डिभिजन लिगा खेलिरहेकी छन्।

एक्स्ट्राटेक ओभल स्टेडियममा गरियो फ्लड लाइटको परीक्षण

काठमाडौं/मस-स्पन्देहीको तिलोत्तमास्थित एक्स्ट्राटेक ओभल स्टेडियममा जडान सम्पन्न भएको फ्लड लाइटको परीक्षण गरिएको छ।

बिहीबार राति ५ बजे फ्लड लाइटको परीक्षण भएको हो। स्टेडियमका प्रवक्ता निवेश विनोद कुँवरले फ्लड लाइटको चेकिङ सकिएको र अब टेस्टिङ बाँकी रहेको जानकारी दिए।

अब प्राविधिक पक्षहरू सुधार गरेसँगै केही दिनभित्रै टेस्टिङ सकिने उनले बताए। निजी क्षेत्रले शुरु गरे पनि स्टेडियम सरकारकै सम्पति भएको उनको भनाइ छ।

वनाउन सुरु गरेको डेढ वर्ष भएको बताउँदै डेढ वर्षमा कामहरू आफूले आँट गरेअनुसार सम्पन्न गरेको पनि उनले बताए। आइसीसी मापदण्डअनुसार आवश्यक कामहरू पूरा गरेको उनले बताए। उनले भिआइपी बिल्डिङ निर्माणाधीन रहेको र तेस्रो तलासम्मको ढलान सम्पन्न भइसकेको पनि उनले जानकारी दिए। प्यारफिट बनाउने काम बाँकी छ। अबको साढे २ वर्षभित्र १२ हजार दर्शक क्षमताको प्यारफिटसहितको स्टेडियम तयार गर्ने उनको भनाइ छ।

बुफोनले भने : 'नेपाल आउँदै छु'

काठमाडौं/मस-इटालीका चर्चित विश्वजिज्ञा गोलकिपर जियानिलियोजी बुफोनले आफू नेपाल आउन लागेको जानकारी दिएका छन्।

उनले आफू केपी ओली कप फुटबल प्रतियोगिताको फाइनल हेर्न नेपाल आउन लागेको भिडिओ सन्देशमार्फत जानकारी दिएका हुन्।

आइतबार काठमाडौंको दशरथ रङ्गशालामा हुने फाइनल खेलमा बुफोन प्रमुख अतिथिको रूपमा रहने यसअघि नै आयोजक एमालेको भ्रातृ सङ्गठन नेपाल युवा सङ्घले जानकारी दिएको थियो। बुफोनले आफूले शुक्रबार यसको पुष्टि गरेका छन्।

भिडिओमा उनले नेपाली भाषामा 'नमस्ते सबैजनालाई' भनेका छन्। त्यसपछि अङ्ग्रेजीमा उनले भनेका छन्, 'म मार्च पहिलो साता नेपाल आउँदै छु। केपी ओली कपको फाइनलको प्रमुख अतिथिको रूपमा आउँदैछु। सबैसँग त्यहाँ भेटौंला।' सन् २००६ को फिफा विश्वकप विजेता बुफोन इटालीका लागि सबैभन्दा बढी अन्तर्राष्ट्रिय खेल खेल्ने गोलकिपर हुन्। उनले इटालीका लागि कीर्तिमानी १७६ खेल खेलेका छन्। इटालीबाट २० खेला कप्तानीसमेत गरेका उनले ४ वटा विश्वकप खेलेका थिए।

बुफोनले १० पटकका इटालियन सिरी 'ए'को उपाधि जितेका छन्। सन् २०१८ मा उनले अन्तर्राष्ट्रिय फुटबलबाट सन्यास लिएका थिए। व्यावसायिक खेल जीवन भने उनले सन् २०२३ मा सकेका थिए। बुफोन विश्वकै उत्कृष्ट गोलकिपरमध्ये एक हुन्।

युईमा रोजगार कम्पनी: MORALS BUILDING CONTRACTING
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: DUBAI
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९२८४

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Painter Assistant	4	0	1000	३७५१०						
2.	Building Insulation Worker	12	0	1000	३७५१०						
3.	Building Labour	15	0	900	३७५१०						
4.	Stone Mason	10	0	1200	३७५१०						
5.	Construction Carpenter	5	0	1200	३७५१०						
6.	Asst Building Bricks	19	0	1000	३७५१०						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 & 9 March 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्वार्ता सुविधासहित टेलिफोनल टेलिफोन एण्ड ओरेन्टेसन सेक्टर काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (10 March 2025) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: BRANCH OF HYUNDAI ENGINEERING AND CONSTRUCTION CO., LTD.
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: KHOBAR
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९२०५

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Construction Worker	56	0	1000	३७,९२०						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

Dynamic Sales & Services (P) Ltd.
Post Box No. 2012, Basundhara, Kathmandu, Nepal
Phone: 00977-1-4256618, 4256623, 4256625, Fax: 00977-7-4355570
E-mail: info@dsnp.com, Website: www.dynamicpower.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: RIYADH FOOD FOR PROVIDING MEALS EST.
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९४६४

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Kitchen Equipment Helper	6	0	1000	३७,९२०						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

ईमास्को नेपाल प्रा. लि.
मोबा. सामाखुसी, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ८३६२००८, ८३६७००८, फ्याक्स: ८३६७००८ Mob: ९८४३१९८०, ९८४३१०९१७

साउदीमा रोजगारको अउसर कम्पनी: MAENH ZAHER MAENH AL AJMI RESTAURANT FOR PROVIDING MEALS
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९५५२

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Kitchen Worker	1	0	1300	४८,२५६						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

इमप्लोयमेन्ट लिंक नेपाल प्रा. लि.
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९५५२

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Kitchen Worker	1	0	1300	४८,२५६						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: HAMA AL WATAN GENERAL CONTRACTING COMPANY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९५०९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Heavy Truck Drivers	10	0	1800	६६,८१६						

कम्पनी: NASSER AND AWAD AL-YAMI TRANSPOR COMPANY IS A ONE-PERSON COMPANY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९५०९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Heavy Truck Drivers	3	0	1800	६६,८१६						

कम्पनी: YOUSEF MOHAMMED AL-SHARAI CEMENT PRODUCTS FACTORY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: JEDDAH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९३९४

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Heavy Truck Drivers	4	0	1800	६६,८१६						

कम्पनी: SAAD DHAFER ABDULLAH AL ZUHARI AND SONS TRADING COMPANY IS A CLOSED JOINT STOCK COMPANY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: JEDDAH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९३९३

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Loading & Unloading Workers	5	0	1000	३७,९२०						

फाजल इन्टरनेशनल प्रा. लि.
Sinamangal, Kathmandu Tel: 4581208, 4581209, Fax: 4581210

साउदीमा रोजगार कम्पनी: ABDULAZIZ SAUD ABU SAUD DECORATION EST.
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: DAMMAM
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९४६३

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Pickup Truck Driver	1	0	1800	६६,८१६						

फ्युचर माइन्ड्स प्रा. लि.
एयरपोर्ट, सिनामंगल, काठमाडौं, फोन: ८५११०४४४, फ्याक्स: ८५११०४४४
E-mail: info@futureminds.com.np, futureminds@gmail.com, www.futureminds.com.np

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: SIN DOT CLEAN COMPANY FOR WASHING AND STEAM IRONING
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: KUWAIT
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९६०५

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Indoor Helper	13	0	120	५४,९४३						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

Guideline Recruitment Service Pvt. Ltd.
Basundhara Chauki, Kathmandu, Tel: 4389497, 982-2506451, 982-3461212.
E-mail: info.guideline2024@gmail.com, Web: www.guidelinerecruitment.com

ओमनमा रोजगार कम्पनी: AL NUZZHA DIAMOND PROJECTS
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: OMAN,ALWAFI
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९५१९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Arabic Coffee Maker	1	0	150	५४,२८६						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

K.S.B International Pvt. Ltd.
Sinamangal, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4584933, Mo: 9866241297.
E-mail: info@ksbinternational.net, Web: www.ksbinternational.net

युईमा रोजगार कम्पनी: INTERNATIONAL SHIP REPAIR FZE
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: FUJAIRAH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९४८३

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Office Boy	2	0	1000	३७५१०						
2.	Pipe Fitters	30	0	1200	३७५१०						
3.	Office Girls	0	2	1000	३७५१०						
4.	Filter	15	0	1200	३७५१०						
5.	Fabricators	30	0	1200	३७५१०						
6.	Scaffolders	50	0	1200	३७५१०						
7.	Painter	11	0	1200	३७५१०						
8.	Welder	50	0	1200	३७५१०						
9.	Mechanic	10	0	1200	३७५१०						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

LIFE KEY OVERSEAS PVT. LTD.
Tokha-10 Samakhushi, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4981873
E-mail: info@lifekeyoverseas.com, sjaharal@gmail.com, Web: www.lifekeyoverseas.com.np

साइप्रसमा रोजगार कम्पनी: E.G. ESTIA CYPRUS PRIVATE EMPLOYMENT AGENCY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: CYPRUS,PAPHOS
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/१५
चलानी नं.: ३१९४९४

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Employee	10	10	700	१०२,१०२						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

M.D. HUMAN RESOURCES PVT. LTD.
Dhalkumar, Bishalnagar-6, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4440941, 9801956311, 9820124556
E-mail: mdhumanresource22@gmail.com, mdhumanresources2017@gmail.com

ओमनमा रोजगार कम्पनी: ALINJAZ TRADING & SERVICES LLC
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/०६
चलानी नं.: ६०२३३०४८
शहर: AL QURM
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/११/०६
चलानी नं.: ३१९३३८

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरस्कार	अनुभव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्राथमिकता	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय	व्यवस्थापकको निर्णय
1.	Packing Helpers	11	0	110	३७,७८०						

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा १०:०० फागुन २४ गते (8 March 2025) मा हुनेछ।

AASHIN OVERSEAS PVT. LTD.
Sinamangal-9, Airport, Kathmandu, Tel.: 01-5902036, 5902037

साउदीमा रोजगार कम्पनी: AJEER COMPANY LTD. IS A ONE-PERSON COMPANY
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/

संगीत आकाशमा चम्किएकी निशा

‘जस्तो त्यस्तो शब्द भएको गीत, अलि उताउलो खालको गीत गाउन मन लाग्दैन । गीत गाउँदा शब्द पनि ध्यान दिन्छु’

अस्मिता बम/मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ फागुन ।

वीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्रमा भइरहेको हिट्स एफएम म्युजिक अवार्ड कार्यक्रममा एक समूहसँगै गीत गाइरहेकी १६ वर्षे टिटी, जो अग्रपंक्तिमा उभिएर गाइरहेका गायकहरूलाई हेर्दै सोचिन्छन्, ‘कुनै दिन म पनि चर्चित गायिका बन्छु, यसैगरी स्टेजमा उक्लिएर गीत गाउँछु र अवार्ड हातमा लिन्छु ।’

२०५७ सालको त्यो सोचलाई सोचमा सीमित नराखी हाल नेपाली गीत संगीतका क्षेत्रमा आफूलाई स्थापित गराइसकेकी ती टिटीको नाम हो- निशा देशमा ।

२०४१ सालमा ललितपुरको चापागाउँमा जन्मिएकी निशाको पारिवारिक वातावरण पनि सांगितिक नै थियो । त्यस कारण पनि उनलाई यस क्षेत्रमा आउन असहज थिएन । आफूलाई काकाको छत्रछायामा संगीत साधना गरेर त्यही माहोलमा हुर्किएकाले उनको मन र मस्तिष्कमा सानैबाट संगीत थियो र संगीतमै लागेर चिनिन्छु भन्ने अटोट पनि ।

‘मेरा बाजे, बुबा, काका संगीत क्षेत्रमै हुनुहुन्थ्यो । त्यही माहोलमा हुर्किएको भएर यसमा आउन गाह्रो भएन र टिकिरहन मैले धैर्य गर्न सकेँ’, उनी भनिन्छन् ।

गजल र गीतले फेरिएको जीवन सानै उमेरदेखि गीत-संगीत क्षेत्रमा लागेकी निशाले लामो समय नेपाल भाषाका गीत र भजनहरू गाइन् । २०५८ सालमा व्यावसायिक तवरले गीत रेकर्ड गराइसकेको पनि उनी बताउँछिन् । नेवा: समुदायमा चलिसकेकी गायिका वनिसकेकी उनले त्यसबाट २०६५

सालमा ‘इमेज अवार्ड’ हात पार्न सफल भइन् । लगत्तै २०६६ सालमा राष्ट्रवादी आधुनिक गीत प्रतियोगितामा भाग लिई देवदत्त भट्टका शब्द र पूर्ण परिवारको संगीतमा रहेको ‘छुटो भन्छो छुटो भैगो, तिमी मेरो होइनौ भने’ बोलको आधुनिक गीत गाएर प्रथम भइन् । यसपछि उनको स्वरको चर्चा नेवा: समुदायमा सीमित रहेन । उनको स्वरका प्रशंसक बढे र धेरै अग्रज कलाकारले रुचाए उनको स्वर ।

तिनै मध्येका एक थिए, संगीतकार गैरे सुरेश, जसको भेट भएको थियो निशाका श्रीमान् युमाश शोभासँग । शोभा मनोरञ्जन विद्यामा कलम चलाउने पत्रकार हुन् । त्यस कारण उनको सम्बन्ध कलाकारसँग राम्रै रहेको निशा बताउँछिन् ।

सोही भेटका क्रममा शोपाले गैरेलाई सोधेका थिए, ‘निशालाई चिन्नुहुन्छ?’ गैरेले पनि सहजै उत्तर दिएका थिए, ‘ए चिन्छु । यसपालि रेडियोमा फर्स्ट हुनुमा रैछु ।’

यसपछि शोपाले निशा आफूकी श्रीमती भएको कुरा गैरेलाई बताए । बताइसकेपछि, निशालाई भेटाउन उनले आग्रह गरे र भेटे पनि ।

निशासँगको पहिलो भेटमै गैरेले पुरुषको स्वरतर्फ दीपक लिम्बूले गाइसकेको गजल ‘तिम्रो मेरो सम्बन्धको चर्चा चल्छ चल्न देऊ’ सुनाए र सोधे, ‘कस्तो लाग्यो?’ उत्तरमा निशाले ‘ठीकै’ भनिन् । यसैबीच गैरेले सोही गीतमा महिलातर्फको स्वर भन निशालाई प्रस्ताव राखे । उनले नाई भनिन् । विनातयारी, विनाअभ्यास र अलिअलि मनमा डर बोकेर निशा पुगिन् ‘ए वान म्युजिक स्टुडियो’ । हार्मोनियममा १-२ पटक

अभ्यास गरेपछि उनको रेकर्डिङ सुरु भयो । ‘नेपाली गीत त्यति धेरै गाइसकेकी थिइनँ । त्यसमा रहेको अर्को गजल ‘जमाना खराब छ’को अफरलाई पनि निशाले टार्न सकिनन्, गाइन् । यो पनि हिट रह्यो । ‘तिम्रो मेरो सम्बन्धको चर्चा चल्छ चल्न देऊ’बाट सुरु भएको निशाको गजलयात्रा गीत र गजलहरूको संग्रह ‘लोकार्पण’सम्म पुग्यो । विस्तारै दर्जनौं एल्बम र गीत बजारमा आइरहे र उनी नेपालको गायन क्षेत्रकी एक नक्षत्र नै बनेकी छन् अहिले ।

रेकर्डिङको केही समयपछि गजल बजारमा आयो । रेडियोको त्यो जमानामा निशाको गजलले स्थान बनायो र उनलाई गजल गायनको क्षेत्रमा उदीयमान गायिकाको नामले चिनायो ।

बजारमा उनको स्वरका प्रशंसक मात्र होइन, श्रोता पनि बढे । हरेक रेडियोमा, कार्यक्रममा गुञ्जिन थाल्यो निशाको स्वर । यसैबाट उनले सुगम संगीत र गजललाई प्राथमिकता दिने प्रतिबद्धता आफैसँग गरिन् । उनलाई गजल गायनको लत लागिसकेको

महसुस पनि भएको थियो । त्यही वर्ष डा. कृष्णहरि बरालको शब्द र गैरे संगीतमा रहेको अर्को गजल ‘जमाना खराब छ’को अफरलाई पनि निशाले टार्न सकिनन्, गाइन् । यो पनि हिट रह्यो । ‘तिम्रो मेरो सम्बन्धको चर्चा चल्छ चल्न देऊ’बाट सुरु भएको निशाको गजलयात्रा गीत र गजलहरूको संग्रह ‘लोकार्पण’सम्म पुग्यो । विस्तारै दर्जनौं एल्बम र गीत बजारमा आइरहे र उनी नेपालको गायन क्षेत्रकी एक नक्षत्र नै बनेकी छन् अहिले ।

‘आधुनिकताले छुन नसकेकी गायिका’ सुगम संगीतमा गाउन नै राम्रा गायिकामध्येकी एक हुन्, निशा । उनको गायनलाई गजलले चिनाएको भए पनि पछिल्लो समय नेवा: समुदायका उनका गीत युट्युबको ट्रेंडिङमै पर्छन् । उसो त उनले नेपाल भाषाकै गीतबाट आफ्नो यात्रा सुरु गरेकी हुन् । तर, अहिलेको समयमा उनलाई आफ्नो भाषा, संस्कृतिले बढी छोएको देखिन्छ । अहिले ‘बजार तताउने’ गीतमा भने आफ्नो रुचि कम

भएको उनी बताउँछिन् । ‘नाच्ने खालका गीतहरू स्टेज परफर्मेन्सका लागि राम्रा मानिन्छन् र दर्शकको रुचिमा पनि पर्छन् । मैले पनि एकचोटि टाई गरेकी थिएँ तर आफूलाई नगाऊन गाऊँ लाय्यो’, उनले भनिन् । त्यस्ता खालका गीत आफ्नो स्वरमा नसुहाएको महसुस हुने उनको भनाइ छ ।

योसँगै आफूले गाउने गीतको संगीत, लय मात्र नभई शब्द पनि छान्नुपर्ने उनको स्वभाव छ । भनिन्छ, ‘जस्तो त्यस्तो शब्द भएको गीत, अलि उताउलो खालको गीत गाउन मन लाग्दैन । गीत गाउँदा शब्द पनि ध्यान दिन्छु ।’

पछिल्लो समय आफ्नो भाषा र संस्कृतिलाई जोगाउन नेवा: समुदायका गीतलाई प्राथमिकता दिने गरेको उनी बताउँछिन् । साथै, आगामी दिनमा नेवा: संस्कृतिबारे गहन अध्ययन गरेर लोप हुन लागेका भाषा, बाजा र कलालाई उजागर गर्ने उनको सोच छ । संगीत क्षेत्रको अभ्यासलाई कायम राखेर नेपाली गीत-संगीतलाई अझै उचाइमा पुऱ्याउने लगनमा उनी छन् ।

२ दिनमा ‘लाज शरणम्’ले कमायो करोड बढी

काठमाडौं / मस-
बुधवारदेखि प्रदर्शनमा आएको चलचित्र ‘लाज शरणम्’लाई दर्शकको राम्रो साथ मिलेको छ । दर्शकले चलचित्रको तारिफ गरिरहेका छन् ।

चलचित्रले समसामयिक कथामा व्यंग्य मिसाएको मनपरेको दर्शकले प्रतिक्रिया दिइरहेका छन् । हालमा पुगेका दर्शकले सीताराम कट्टेल ‘धुमुस’को क्यारेक्टरको तारिफ गरिरहेका छन् ।

चलचित्रमा सुन्दर कर्णालीको दृश्य पनि दर्शकले मनपराएका बताएका छन् । दर्शकले मनपराउँदा सिनेमाले पहिलो दिन १ करोड १० लाख प्रस कलेक्सन गरेको छ ।

चलचित्रमा सुन्दर कर्णालीका कर्णालीका सुन्दर सिनेमावेश छन् । कर्णालीका सुन्दर हिमाल, खर्क र पठारले दर्शकको ध्यान खिच्छ ।

कर्णालीका दुःख मात्र चलचित्रमा छैनन्, प्राकृतिक रूपमा सुन्दर कर्णालीका मनोरम दृश्य र सुन्दर मन भएका मान्छे पनि छन् । महेश त्रिपाठी कर्णालीका एक दुखी पात्र त हुन् नै, चोखो मन

सुन्दर कर्णालीको दृश्य समेटिएको चलचित्रमा कर्णालीका सुन्दर सिनेमावेश छन् । कर्णालीका सुन्दर हिमाल, खर्क र पठारले दर्शकको ध्यान खिच्छ ।

कर्णालीका दुःख मात्र चलचित्रमा छैनन्, प्राकृतिक रूपमा सुन्दर कर्णालीका मनोरम दृश्य र सुन्दर मन भएका मान्छे पनि छन् । महेश त्रिपाठी कर्णालीका एक दुखी पात्र त हुन् नै, चोखो मन

भएका व्यक्ति पनि हुन् । लोकप्रिय हास्य टेलिशूखला ‘सबिकगो नि’को टिमले निर्माण गरेको चलचित्र ‘लाज शरणम्’मा मुख्य भूमिकामा सीताराम कट्टेल ‘धुमुस’, विजय बराल, अर्जुन घिमिरे, सागर लम्साल, हरिश निरोला छन् । चलचित्रमा प्रियाना आचार्य, महेश त्रिपाठी, अर्पण थापा, रेणु योगी, विजय लामा, मुकुन्द श्रेष्ठ, माला लिम्बूलगायत कलाकारको अभिनय छ ।

धितोमा रहेको सम्पति लिलाम बिक्री गर्ने सम्बन्धी सानिमा बैंक लिमिटेड. नेपालगंज शाखाको ७ दिने सार्वजनिक सूचना ।।

(प्रकाशित मिति : २०८१/११/१७ गते)

यस बैंकबाट ऋणकर्जा लिएका तपसिलमा उल्लिखित ऋणीले ऋणकर्जा लिई बैकलाई गरिदिएको कर्जा लिखतहरू तथा कर्जा स्वीकृति पत्रको शर्तमा तोकिए बमोजिम बुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज आदि समेत बैकको सम्पूर्ण लेना रकम नबुझाई ऋणकर्जा लिई गरेको शर्त कबुलियतको उल्लङ्घन गरेको र बैकबाट मौखिक एवम् लिखित रूपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कुनै वास्ता नगरी चासो नदेखाई ऋणकर्जा दायित्व फर्कौट गर्ने तर्फ कुनै तदारकता नदेखाएकोले मिति २०८० साल १९ गतेको अन्तर्पूर्ण पोस्ट राष्ट्रिय दैनिकमा सम्पूर्ण कर्जा बुक्ता भुक्तान गर्नेबारे ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा समेत कर्जा बुक्ता भुक्तान गर्ने तर्फ ऋणीले कुनै चासो नदेखाएकोले मिति २०८० फागुन ७ गतेको अन्तर्पूर्ण पोस्ट राष्ट्रिय दैनिकमा धितो लिलाम बिक्री गर्ने सम्बन्धी २५ दिने सार्वजनिक सूचना, मिति २०८१ वैशाख २८ गतेको अन्तर्पूर्ण पोस्ट राष्ट्रिय दैनिकमा धितो लिलाम बिक्री गर्ने सम्बन्धी १५ दिने सार्वजनिक सूचना, मिति २०८१ पुस २२ तथा मिति २०८१ माघ २५ गतेको मध्याह्न राष्ट्रिय दैनिकमा धितो लिलाम बिक्री गर्ने सम्बन्धी ७ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा समेत कसैको पनि बोलकबोल नपरेको साथै उल्लिखित सूचनाको समयसिमा भित्र समेत ऋणीले कर्जा बुक्ता भुक्तान गरेको हुँदा धितो सुरक्षणमा रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पति जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी धितो लिलाम बिक्री गरिने भएको हुँदा ईच्छुक महानुभावहरूको जानकारीको लागि यो गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपसिलमा उल्लिखित धितोमा रहेको सम्पति खरिद गर्न चाहानु हुने ईच्छुक महानुभावहरूले तल उल्लिखित शर्त बन्देजहरूको अधिनमा रही गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय नक्साल, काठमाण्डौं वा शाखा कार्यालयमा पेश गर्नुहुन आह्वान गरिन्छ । साथै, धितो सुरक्षणमा रहेको सम्पति लिलाम बिक्री नभएमा प्रचलित कानून तथा बैकको नियमानुसार सो सम्पतिको स्वामित्व बैक आफैले सकार गरी लिन सक्नेछ । धितो लिलाम बिक्री गर्दा वा बैकले आफै सकार गरेर लिँदा साविकका बैकबाट भएको मूल्यांकन भन्दा कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा मेरो/हाम्रो सम्पत्तिको उचित मूल्य प्राप्त नभई कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा बैक आफैले सकार गरी लिएको बदर गरीसोच भनि कहीं कतै उजुर बाजुर गर्न पाउनु हुने छैन । साथै धितोबाट सम्पूर्ण कर्जा रकम असुल उपर नभएको खण्डमा प्रचलित कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैकको निति नियमको अधिनमा रही बाँकी बक्यौता ऋणी तथा जमानकर्ताहरूबाट असुल उपर गरिने ब्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराउदछौं ।

यसै सूचनालाई आधार मानी सम्बन्धित ऋणी तथा जमानकर्ता तथा सम्बन्ध व्यक्ति समेतले सम्पति लिलाम हुने दिन भन्दा अगावै बैकमा उपस्थित भई आफूले बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण बाँकी बक्यौता बुक्ता भुक्तान गरी कर्जा राफसाफ गरेमा लिलामी कार्य रोक्न सकिने ब्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

तपसिल:

ऋणीको नाम र ठेगाना :
नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता नं.: ७९४२२/०६७/०६८ कायम भई मिति २०६७/०९/२६ मा दर्ता भएको बाँके जिल्ला, कारकादो नगरपालिका/गा.वि.स वडा नं. ५ स्थित मानवि इन्डस्ट्रिज प्रा.लि.।
धितो सुरक्षणको विवरण :
१. मानवी इन्डस्ट्रिज प्रा.लि. को नाममा मालपोत कार्यालय बाँकेमा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको बाँके जिल्ला, कारकादो नगरपालिका/गा.वि.स वडा नं. ३ स्थित नक्सा सिट नं. ३५४ को फिटा नं. ३५४ को ०-२-१२ (विक.धु) क्षेत्रफलमा रहेको जग्गा र सो जग्गामा बनेको घर र सो घर जग्गाले चर्चको सम्पूर्ण लिंग लगापात समेत ।
२. दामोदर शर्मा नेपालको नाममा मालपोत कार्यालय बाँकेमा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको बाँके जिल्ला, नेपालगंज नगरपालिका वडा नं. १ स्थित नक्सा सिट नं. १११ को फिटा नं. ३५३ र ३५५ को ०-०-११.७५ र ०-०-५ (विक.धु) क्षेत्रफलमा रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चको सम्पूर्ण लिंग लगापात समेत ।

लिलाम बिक्री सम्बन्धी अन्य शर्त तथा बन्देजहरू:

- बोलपत्र आवेदन फारम यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय नक्साल काठमाण्डौं वा शाखा कार्यालयबाट रु. ५००/- बुझाई (पछि फिर्ता नहुने) प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- इच्छुक बोलपत्रदाताले सूचनामा उल्लिखित बल/अचल सम्पति मध्ये आफ्नो इच्छा अनुसार कुनै एक वा केही वा सबै सम्पतिको लागि बोलपत्र पेश गर्न सक्नु हुनेछ ।
- बोलपत्र फारममा आफूले बोलकबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- बोलपत्रसाथ आफूले कबोल गरेको रकमको कम्तीमा १० (दश) प्रतिशत रकम यस बैंकको खाता नं. ००१०१३५१५००००१ मा जम्मा गरेको सक्कल मौचर शिलबन्दी खात भित्र राखि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- बोलपत्र खोलिने दिन सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसको लगते कार्यालय खुलेको दिनमा यस बैंकको, केन्द्रीय कार्यालय, काठमाण्डौंमा दिनको ३:०० बजे प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा प्राप्त बोलपत्र खोलिने छ । तर सबै प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति नभएमा पनि बोलपत्र खोला बाधा पर्ने छैन ।
- उल्लिखित बल/अचल सम्पत्तिको बारेमा आवश्यक जानकारी चाहिएमा कार्यालय समय भित्रमा यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय नक्साल वा नेपालगंज शाखामा सम्पर्क गर्न सकिने छ ।
- बोलपत्र स्वीकृत भएको सूचना पाएको मितिले १५ दिन भित्र कबोल गरेको सम्पूर्ण रकम बुझाई सम्पति आफ्नो नाममा नामसारी गरि लिनु पर्नेछ । सो म्यादभित्र रकम जम्मा नगरेमा बोलपत्र रद्द भई धरोटी रकम स्वतः जफत हुनेछ ।
- नामसारी गर्दा सम्बन्धित कार्यालयमा लाग्ने सम्पूर्ण बक्यौता कर, जरिवाना र शुल्क दस्तुर स्वयम् बोलकबोलकर्ताले नै ब्यहोर्नु पर्नेछ ।
- कुनै शर्त राखी पेश गरेको वा रीत नपुगी वा म्याद नाघी पेश हुन आएको बोलपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।
- बोलपत्र दाखिल भइसकेपछि बोलपत्रमा उल्लिखित रकम वा शर्तमा कुनै हेरफेर हुने छैन । साथै बोलपत्र स्वीकृत वा अस्वीकृत हुने दुइको नलागेसम्म धरोटी रकम फिर्ता हुने छैन ।
- इच्छुक व्यक्ति/कर्म/कम्पनी/संस्थाहरूले २०८१ साल फाल्गुन महिना २३ गते कार्यालय समयभित्र बोलपत्र फारम बुझाई सक्नुपर्नेछ ।
- बोलपत्र स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्ने लगायत लिलाम बिक्री सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैकमा नै सुरक्षित रहनेछ ।

लिलाम हुने/गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र खोलेको मिति, समय र स्थान :

मिति : २०८१ साल फाल्गुन महिना २६ गते ।

स्थान : सानिमा बैंक लिमिटेड, केन्द्रीय कार्यालय, नक्साल काठमाण्डौं ।

समय : दिनको ३:०० बजे ।

सानिमा बैंक	www.sanimabank.com
*अलकापुरी, नक्साल, काठमाण्डौं, नेपाल फोन: *९७७-१-५९००३३३, फ्याक्स: *९७७-१-५४२८९६९, ईमेल: sanima@sanimabank.com	

‘अञ्जला’को ट्रेलर सार्वजनिक

काठमाडौं/मस- नेपाली फुटबल महिला टिमकी कप्तान एञ्जला तुम्बापो सुब्बा अभिनित चलचित्र ‘अञ्जला’को अफिसियल ट्रेलर सार्वजनिक भएको छ । चलचित्रको ट्रेलर शुक्रवार ओएसआर डिजिटलको आधिकारिक युट्युब च्यानलबाट सार्वजनिक भएको हो । एञ्जलाको जीवनीमा आधारित यो चलचित्र नेपाली खेलकुदमा बनेको पहिलो बायोपिक चलचित्र हो ।

यो चलचित्रमा एञ्जलाले राष्ट्रिय टिमको कप्तान हुँदासम्मको कथालाई उतारिएको छ । मिलन चाम्स निर्देशित यस चलचित्रमा दयाहाङ राई उनका बुबा र सिर्जना सुब्बा आमाको रोलमा देखिएका छन् । सुनिल थापा (राते काईला) कोचको रोलमा छन् । माओत्से गुरुङ, बुद्धि तामाङ, विजय बराललगायतका कलाकार पनि छन् ।

शीर्ष भूमिकामा एञ्जला आफैले अभिनय गरेकी छन् । शुक्रवार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको हो । प्रेमकुमार श्रेष्ठको निर्माण रहेको फिल्मलाई सुदीप बरालले खिचेका हुन् । कथालाई प्रदीप भारद्वाज, यम थापा र गिरिराज घिमिरेले मिलेर लेखेका हुन् । राजनराज सिवाकोटी, हरि लम्साल र थानेश्वर गौतमको संगीत, कविराज गहतराजको नृत्य छ । ‘अञ्जला’ २९ फागुनमा प्रदर्शन हुने छ ।

एञ्जला हाल ग्रीसमा व्यावसायिक फुटबल खेलाइरहेकी छन् । हाल उनी नेपालमा आयोजित चार देशीय अन्तर्राष्ट्रिय महिला च्याम्पियनसिपको खेल सकेर ग्रीसतर्फ प्रस्थान गरेकी छन् ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय

राजस्व परामर्श समिति, २०८१ को

सूचना

प्रकाशन मिति: २०८१/११/१७

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को आर्थिक ऐन तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गर्नुपर्ने राजस्व नीतिको साथै भन्सार महसुल, मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, अन्तःशुल्क, गैरकर एवं राजस्व चुहावट नियन्त्रण लगायत समग्र राजस्व प्रशासनमा गर्नुपर्ने सुधारका विषयमा मिति २०८१ चैत्र ३१ गतेसम्ममा सुभाब उपलब्ध गराईदिनुहुन निजी क्षेत्र, सरकारी निकाय एवं सरोकार राख्ने सबैमा राजस्व परामर्श समिति हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

सुभाबहरू निम्न ठेगानामा पठाउन सकिनेछ:-

(१) राजस्व परामर्श उपसमिति, अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं ।
e-mail: rmd@mof.gov.np

(२) विषयगत सुभाब निम्न उपसमितिलेहरूमा पठाउन सकिनेछ:-

(क) **आन्तरिक राजस्व उपसमिति:**
आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट e-mail: policyird@ird.gov.np वा dgpa@ird.gov.np

(ख) **भन्सार उपसमिति:**
भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर, e-mail: tariff@customs.gov.np वा dg@customs.gov.np

(ग) **उद्योग, वाणिज्य, लगानी तथा निर्यात प्रवर्द्धन उपसमिति:**
उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, सिंहदरवार, email: ipdivision@moics.gov.np वा info@moiecs.gov.np

(घ) **राजस्व चुहावट नियन्त्रण तथा सम्पति श्रद्धीकरण अनुसन्धान उपसमिति:**
आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय सिंहदरवार,
email: epad@mof.gov.np

(ङ) **कृषि, उर्जा तथा पर्यटन क्षेत्र उपसमिति:**
योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरवार,
e-mail: moev@mof.gov.np

(च) **बैंक, वित्तीय संस्था, बीमा, सहकारी तथा पूँजी बजार उपसमिति:**
वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरवार,
email: fsmo@mof.gov.np

(छ) **गैरकर तथा अन्तर सरकारी राजस्व व्यवस्थापन उपसमिति:**
वित्तीय संधीयता समन्वय महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरवार,
email: ffc@mof.gov.np

(३) **अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गतका सम्बन्धित विभाग तथा कार्यालयहरू:**